

OBSERVANT

16

Onafhankelijk weekblad van de Universiteit Maastricht Redactieadres: Postbus 616 6200 MD Maastricht Jaargang 29 18 december 2008

5 Former Dutch General Hans Couzy talks about UN missions
6 Eat, drink & be merry: pancakes can be a impressive dessert

Het eerstvolgende nummer van Observant verschijnt op donderdag 8 januari 2009. De redactie wenst iedereen een prettige kerst en een gelukkig nieuwjaar

Tegelwijsheden staan vol clichés. Maar hoe goed kent u uzelf eigenlijk? En weet u hoe te leven? Observant wijdt in dit kerstnummer vijf pagina's aan levenskunst oftewel zelfzorg. Een interview met filosoof Joep Dohmen, een artikel over het jongste boekje van filosoof Coen Simon, en vijf UM-medewerkers en studenten die vertellen of, en zo ja hoe, zij 'voor zichzelf zorgen'. Zie pagina 9-13 Illustratie Simone Golob

Weet
uw
Plaats

ELK HART
KENT ZIJN
SMART

KEN
U
ZELF

van het
Concert
des
Levens
krijgt niemand
een program

Het
verstand
komt
met de
jaren

De dood
of de
Gladiolen

ONDERVINDING
IS DE BESTE
LEERMEESTER

Wie goed
doet,
goed
ontmoet

WIE VOOR
EEN DUBBELTJE
GEBOREN IS
WORDT NOOIT
EEN KWARTJE

De stille
is een
vriend
die je
nooit
verraadt

Te Leven is
een gunst, te
weten hoe is
een Kunst

Het leven
is een
Feest
en jij bent
uitgenodigd

2 Kamer drie: wat is het zonderlinge apparaat in kamer 0.33 van de School of Governance?

3 MUSL: levensloop van student in één digitaal systeem

7-8 Neuropsycholoog Jelle Jolles vertrekt na 23 jaar naar Amsterdam. Een afscheidsinterview

20 Myrte steekt Plasterk een hart onder de riem

Tweewekelijkse serie over de medewerkers van kamer drie in verschillende UM-gebouwen

Kamer drie

Franziska Gassmann en Mindel van de Laar Foto: Philip Driessen

Waar: Kamer 0.33, Kapoenstraat 2
Wie: Franziska Gassmann en Mindel van de Laar
Organisatie: School of Governance

"Sommige mensen denken dat het een stereo-installatie is", zegt Franziska Gassmann, terwijl ze een blik werpt op het zonderlinge apparaat. Het bestaat uit een bolvormige voet met daarboven twee kleine panelen en het verbruikt per dag een kleine vijf liter water. Wie het weet mag het zeggen.

"Het is een luchtbevochtiger", zegt haar collega Mindel van de Laar.

We zitten op de begane grond van het nieuwe pand van de School of Governance en kijken uit op de met glas overdekte cour. De beide dames, allebei gepromoveerd bij economie en nu promovendi-begeleiders bij de School of Governance, zijn blij met de ligging aan de levendige binnenplaats. En op hun kamer is het nu ook prettiger toeven.

Wat was er aan de hand? De luchtvochtigheid moet binnen op 60 procent liggen maar kwam in deze kamer niet boven de 10 procent, zegt Van de Laar. "Waar dat aan lag, is niet duidelijk."

Jawel, zegt de Zwitserse Gassmann. "Hierboven lopen allemaal cv-leidingen die niet geïsoleerd zijn en dus veel warmte afgeven. Collega's vragen weleens waarom we de verwarming zo ver opendraaien, terwijl die nog nooit aan heeft gestaan."

Het vochtgehalte bedraagt nu 30 procent, bleek vorige week uit een meting. En dat voelt een

stuk aangenamer, zeggen beide medewerkers, die een en ander beschouwen als de kinderziektes van een opgeknapt gebouw. Gassmann: "We zijn niet de enigen die er last van hebben. Na overleg met de architect leek een luchtbevochtiger ons de beste oplossing. In het begin was het hier zo droog dat de lenzen uit je ogen sprongen. We hadden ook last van een droge huid en jeuk."

Het lijkt een prijzig apparaat. "Ik weet het niet. Ziekteverlof is duurder", zegt Van de Laar.

Maar goed, verlof is niet aan de orde. Integendeel, de dames hebben het druk. Gassmann is bezig met een projectvoorstel voor (derdegeldstroom) onderzoek in Mongolië. De overheid aldaar wil weten of kwetsbare groepen in het land het hoofd boven water kunnen houden gezien de hoge voedselprijzen. "Als wij het onderzoek mogen doen, dan ga ik er zeker heen", zegt Gassmann. "Dat land staat al jaren boven aan mijn lijst. Die weidsheid, dat rondtrekkende leven dat ze leiden, fascinerend."

Van de Laar zegt dat het "een eigenzinnig land" is maar geen haar op haar hoofd die overweegt om ernaartoe te gaan. "Ik heb al twee kinderen thuis rondlopen en een derde is onderweg, dus ik zoek het tegenwoordig dicht bij huis."

Aan de muur hangt een foto waarop zo'n 25 PhD's poseren. Elk jaar organiseert de school een zogeheten *Writing Camp* voor tweede en

derdejaars onderzoekers. Een week lang werken ze dan in alle rust aan een artikel en maken samen met Franziska en Mindel een tussenbalans op van hun promotieonderzoek. De foto is genomen in april, in Malaga.

Het brengt het gesprek op de minder rooskleurige financiële situatie van de school, waarvan het college onlangs de begroting afkeurde. "We waren boos over dat artikel in *Observant*", roepen beiden zo ongeveer in koor. "We zijn nog helemaal niet zo lang bezig. Iedereen doet zijn best om een goede reputatie te creëren en dan verschijnt er ineens zo'n negatief artikel. We leveren hier echt goed werk."

Of de strikte promovendibegleiding van Gassmann en Van de Laar zijn vruchten heeft afgeworpen, moet nog blijken. "Het ziet er wel naar uit", zegt Van de Laar. "Alle PhD's, en dat zijn er zo'n vijftig in totaal, beginnen hier in klasjes van twaalf. Ze krijgen samen les en vormen ook in sociaal opzicht een hechte groep."

Waar de onderzoekers vandaan komen? "Uit Pakistan, Taiwan, Jordanië, Maleisië, Albanië, Duitsland... (hoe lang gaat dit nog door?)... Kirgizië, de Verenigde Staten."

Op dat moment verschijnt er een Aziat in de deuropening.

"En Indonesië!"

■ Maurice Timmermans

Colofon

Redactieadres

Bonnefantenstraat 2
 (volg routebordjes in het Visitors' Centre)
 Postbus 616
 6200 MD Maastricht
 T 043 - 38 85 385
 F 043 - 38 82 799
 E observant@obs.unimaas.nl
 W www.observant.unimaas.nl

Stichtingsbestuur

Cor Spreeuwenberg (vz), Etienne Packbier, Mary Peters

Redactieraad

Rico Camp, Erik Driessen, Sophie Hinger, Ellen Krijnen, Christoph Rausch

Redactie

Riki Janssen (hoofdredacteur) T 38 85 384
 Wammes Bos T 38 85 383
 Wendy Degens T 38 85 382
 Irene Smeets T 38 85 386
 Maurice Timmermans T 38 85 381

Beheerder

Marlies In de Braekt T 38 85 385

Redactie-assistent

Marion Janssens T 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Tim Aretz, Ruud Berkers, Lauranne Cox, Ype Driessen, Myrte Dujardin, Hans Philippsen, Wouter Smeets, Eva de Vlaeminck, Janina Weser

Fotografie

Philip Driessen, Loraine Bodewes

Opmaak

Simone Golob

Basisontwerp

Studio Dumbar, Rotterdam

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman

Druk

Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties

Bureau Van Vliet, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort. Tel. 023-5714745, fax 023-5717680, l.paap@bureauvanvliet.com
 Internet: www.bureauvanvliet.com
 (Voor Paarltsjes zie info bij Paarltsjes)

Abonnementen

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor € 37,00 per jaar. Losse nummers € 1,00

HOP

Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Wat verdwijnt

Ho Chi Minh City, Vietnam. Het is 1 december en eigenlijk had ik in het vliegtuig moeten zitten naar Nederland. Maar mijn vlucht naar huis liep via Bangkok en daar is de luchthaven bezet door demonstranten. Alle vluchten zijn afgelast. Dus moet ik nog wat dagen zoet brengen in Saigon.

In mijn Liberty Hotel probeer ik via de televisie te volgen wat er in Bangkok gebeurt. Ik kan CNN, BBC Worldservice en de Deutsche Welle ontvangen, maar dat betekent niet dat ik te weten kom wat er gaande is in Thailand. Nieuws anno 2008: alle zenders brengen dezelfde headlines die ze voortdurend tot gek wordens toe herhalen en je weet nog niks. De good old BBC spant wel de kroon. In Mumbai zijn juist de terreuraanslagen gepleegd. De Worldservice opent met de onheilstijding dat vanwege de aanslagen (plusminus tweehonderd doden) het jaarlijks crickettreffen tussen Engeland en India is uitgesteld. De Britse bondscoach lamen-

teert: "Eh...I suppose...it is better this way." Een verhitte man in een te krap pak blaft de kijker de hoogst alarmerende beurskoersen toe. En het was al kredietcrisis! Het wereldweerbericht in dertig seconden: "In Delhi showers in the afternoon, but Beijing will keep it dry". Ik vlucht de straat op. De kerstman struint al door de straten, zweet gutschend van onder zijn opgeplakte witte wenkbrauwen. Het valt niet mee in zo'n pak bij dertig graden. Maar hij hoort hier natuurlijk ook helemaal niet thuis, met zijn Chinese ogen boven de sneeuw witte baard. Saigon verandert razendsnel. Wie herinnert zich nog 1975? Ik kwam hier voor het eerst zo'n tien jaar geleden, maar het lijkt eerder een eeuw. Niet zozeer voor mij, maar voor Saigon.

De zee van fietsen die toen het verkeer uitmaakte is vervangen door even zoveel brommers. De stank. En nu komen de auto's. De kerstman is een noviteit, maar TV is al onnipresent en er is altijd voetbal op. Lotteria is een nieuwe fast food keten. Geen Vietnamees weet wat Lotteria betekent, maar het klinkt Westers en dus is het goed. In Lotteria zitten allemaal te dikke Vietnamese kindertjes. Is de verandering vooruitgang?

Voor de meeste Vietnamezen is het in materieel opzicht veel beter geworden en dat is goed. Maar verder? Ik moet aan BBC Worldservice denken. Het komt me voor alsof het verwrongen wereldbeeld dat zo'n zender oproept hier per vergissing voor de essentie van de Westerse samenleving, en dus het hoogst bereikbare, wordt gehouden. Een wereld vol commercie, schreeuwerige headlines, sport. Beurskoersen uitbrakende mannetjes en weervrouwen in strakke rokjes. Tegelijkertijd verdwijnt hier in Saigon iets. Iets van waarde. Een ingetogenheid, een collectiviteit, iets dat wellicht beter was dan dat waar het nu door weggedrukt wordt. Het intuïtieve weten dat het voorgoed verdwijnt, niet terug komt, stemt weemoedig.

Glossy magazines hebben ze ook al. Ik blader er geeuwend eentje door in de loungebar Platoon. Parfums en lingerie voor de dames, resorts, wolkenkrabbers en golfbanen voor de heren. 'Things to consider when using your private jet in Vietnam'. Tja, goed om daar even bij stil te staan.

■ Han Aarts, directeur Mundo

De column wordt op persoonlijke titel geschreven

MUSL: faculteiten op één lijn met onderwijsplanning

Student moet vijf dagen per week beschikbaar zijn

De hele levensloop van een student op één digitale plek: van aanmelding tot uitschrijving en alles wat daartussen zit, zoals toetsresultaten, verslagen van bezoeken aan de studieadviseur, blokevaluaties en workshops bij careerservices. Maastricht University Student Lifecycle, afgekort tot MUSL, moet de smeerolie worden in de onderwijsorganisatie van de Universiteit Maastricht. Het projectteam hoopt dat tegen de zomer van 2009 de hele universiteit op MUSL draait.

Veel faculteiten werken nu nog met Pandia. Grootste probleem is dat ze zaken als blokkroosters en gereserveerde ruimtes, niet op elkaar kunnen afstemmen. De faculteiten zijn allemaal eilanden met eigen regels en procedures. Vooral de student die twee studies volgt, moet zelf het nodige uitzoekwerk verrichten om dubbele inroostering te voorkomen, vertelt projectleider Mark Arts. "MUSL zal een betere service leveren, omdat het is gericht op de individuele student. Iedereen krijgt een

persoonlijk overzicht van onderwijs- en cursusverplichtingen in *My Timetable*." Voor de roosteraar van economie is het dan ook in één oogopslag zichtbaar dat hij student X niet kan inplannen voor een onderwijsgroep op dinsdag om 16.00 uur, omdat X dan al een college heeft bij rechten, een cursus Spaans doet bij het Talencentrum of als studentlid een faculteitsraad bijwoont.

De economiefaculteit heeft vorig jaar juni als eerste MUSL ingevoerd. Andere faculteiten lopen nu warm. Rechtenstudenten hebben onlangs een informatiemail ontvangen waarin ze worden geattendeerd op een gewijzigde inschrijfprocedure. In de raad van diezelfde faculteit werden onlangs vraagtekens gezet bij de invoering van MUSL. Het zou namelijk tot minder keuzevrijheid van de student leiden. Arts: "Rechtenstudenten hebben nu inderdaad veel vrijheid. Ze kunnen aangeven op welk tijdstip, welke dag en bij welke tutor ze ingeroosterd willen worden. Op andere faculteiten is er veel minder te kiezen. Psychologie werkt vaak met vastgestelde dagen en tijden waarop colleges en onderwijsbijeenkomsten zijn gepland.

Daar zal dit systeem dus wel tot meer flexibiliteit leiden, mits de faculteit de vaste dagen en tijden natuurlijk loslaat."

MUSL gaat er vanuit dat een student vijf dagen per week van half negen tot zes uur beschikbaar is. Aanvinken dat een onderwijsgroep op de maandagochtend of vrijdagmiddag niet zo goed uitkomt, is onmogelijk – uitzondering is het avondonderwijs, want dit vindt op vrijwillige basis plaats. Wel kunnen studenten voorkeuren voor *timeslots* opgeven. MUSL werkt met vijf *timeslots* van elk twee uur, bijvoorbeeld van 8.30 tot 10.30 of 16.00 tot 18.00 uur.

En hoe zit het met de privacy van de student? Kan de examenadministrator straks lezen wat de studieadviseur heeft geschreven? "Men vergelijkt het vaak met het elektronisch patiëntendossier waarbij tal van specialisten gegevens delen van een patiënt", zegt Arts. "Maar MUSL is rolgebaseerd en dat wil zeggen dat niet iedereen op alle niveaus informatie kan inzien. Zo is de toegang van de examenadministrator beperkt tot de toetsresultaten en die van de roosteraar tot de onderwijsroosters."

■ Wendy Degens

Eén vici-beurs

Dr. Patrick Schrauwen is een van de NWO-laureaten die een vici-subsidie van 1,25 miljoen euro hebben gekregen. Daarmee kan hij de komende vijf jaar een eigen onderzoeksgroep op poten zetten. Deze groep gaat bestuderen of te veel vet in de spieren – waardoor de mitochondria (energiecentrales van de cel) beschadigd raken – de oorzaak is van diabetes.

Dit jaar deden 162 onderzoekers een gooi naar de subsidies. In totaal kwamen er dertig winnaars uit de bus. Vijf van hen zijn vrouwen. Dat is volgens NWO ongeveer in verhouding met het totale aantal aanvragen van vrouwen. De meeste beurzen gingen naar de Universiteit van Amsterdam: vijf van de dertig. Volgend jaar krijgen de laureaten meer geld, want de vici-subsidies worden verhoogd naar 1,5 miljoen euro.

Ook zijn deze week de dertig winnaars van de Rubicon-beurzen, onder wie geen Maastrichtse, bekend gemaakt. Die zijn bedoeld om pas gepromoveerde wetenschappers buitenlandervaring op te laten doen.

Voor deze beginnersbeurzen zijn 82 voorstellen ingediend. Opvallend is dat vrouwen het hier beter doen dan mannen. Van de 42 vrouwelijke aanvragers kregen er 17 een beurs, tegenover 13 van de 40 mannelijke aanvragers.

■ HOP/MT

Eerste vrouwelijke decaan

Hoofddocent Bernadette Jansma (43) wordt per 1 januari 2009 de nieuwe decaan van de psychologiefaculteit. Zij mag zich de eerste vrouwelijke decaan van de Universiteit Maastricht noemen. Ondanks pogingen van het college van bestuur om meer vrouwen aan de top te krijgen, is het aandeel anno 2008 nog steeds heel klein. Rechten, economie en de School of Governance hebben een vrouwelijke directeur in dienst. Van de servicecentra kent alleen de universiteitsbibliotheek een vrouwelijk hoofd.

Jansma wordt per 1 januari ook benoemd tot hoogleraar 'Essentials in Cognitive Neuroscience'.

■ WD

Kamer wil geen beurspromovendi

Promovendi blijven werknemers. De Tweede Kamer heeft vrijwel unaniem een motie aangenomen die de regering oproept daarvoor te zorgen. De universitaire lobby voor de beurspromovendus is terug bij af.

Universiteitenvereniging VSNU pleit al jaren hartstochtelijk voor "differentiatie" en "maatwerk" in het promotiestelsel. Er zou ook ruimte moeten zijn voor promovendi met een studiebeurs. Die zijn namelijk goedkoper dan promovendi met salaris, waardoor universiteiten meer promovendi kunnen aanstellen.

Maar de Kamer denkt er anders over. Die "verzoekt de regering te realiseren dat promovendi door hun werkgever als werknemer worden behandeld". Bijna alle partijen steunden gisteren de motie van de Socialistische Partij. Alleen de PVV van Geert Wilders stemde tegen. Minister Plasterk had de motie niet ontraden, want hij beschouwde die als "ondersteuning" van zijn beleid. "Ik zeg erbij dat ik doe wat ik kan met de instrumenten die ik heb", zei hij vorige week.

Het Promovendi Netwerk Nederland is blij. "De

sprekwoordelijke champagne ging open", zegt voorzitter Gertjan Tommel. "We kunnen het politiek gezien niet sterker krijgen. Met één druk op de knop is het pleidooi van de VSNU voor de beurspromovendus afgevoerd."

De discussie speelt met name voor promovendi die uit de basisfinanciering ('eerste geldstroom') van universiteiten worden betaald. Onderzoeksfinancier NWO, die de 'tweede geldstroom' verdeelt, stelt de eis dat promovendi als werknemer worden aangesteld.

■ HOP

Meer smoel

Het kabinet wil kwaliteitsverschillen in het hoger onderwijs beter zichtbaar maken. Vanaf 2010 worden opleidingen op een vierpuntschaal gekeurd, zodat ze onderling makkelijker vergelijkbaar zijn.

Op dit moment geven visitatiepanels opleidingen in de accreditatieprocedure een 'onvoldoende', een 'voldoende' of een 'goed' per onderdeel. Het oordeel 'excellent' kan alleen worden verleend als een opleiding daar van tevoren een aanvraag voor heeft ingediend. Die eis vervalt in een wetsvoorstel dat het kabinet voor advies naar de Raad van State heeft gestuurd.

Het huidige accreditatiestelsel heeft iets weg van de apk voor auto's: een keuring op basis-kwaliteit. Het oude visitatiestelsel, dat in 2004 werd vervangen, kende veel meer smaken: daarin werden opleidingen soms zelfs langs een tienpuntsschaal gelegd.

De Keuzegids Hoger Onderwijs, die de accreditatieoordelen dit jaar voor het eerst weer laat meewegen in zijn rankings, is blij met de uitbreiding naar de vierpuntsschaal. "Met de extra gegevens over sterke en zwakke punten van opleidingen kunnen we de studiekeuzevoorlichting aan aankomende studenten verbeteren", zegt hoofdredacteur Frank Steenkamp. "We zullen er graag gebruik van maken."

In lijn met afspraken die in de Tweede Kamer gemaakt zijn, laat minister Plasterk verder weten dat opleidingen binnen één instelling straks niet meer afzonderlijk hoeven te worden getoetst voor zaken als het algemene personeelsbeleid of de studentenvoorzieningen. De verminderde bureaucratische lasten voor universiteiten en hogescholen zouden op termijn een besparing van zeven miljoen euro per jaar opleveren.

■ HOP

Juul Been kamer

"Juul, zo kunnen we je nooit vergeten." Met het lostrekken van een grote strik, mag Juul Been, 25 jaar in dienst geweest als secretaresse van het skillslab bij geneeskunde, afgelopen dinsdag in de wachtkamer van de afdeling een muurmaquette onthullen. Daarmee is de ruimte omgedoopt tot de 'Juul Been kamer'. Op de maquette staan haar foto en de tekst: 'Juul Been is de secretaresse die van wezenlijk belang is geweest voor de opzet en uitbouw van het simulatiepatiëntenbestand.'

"Och, Juultje", glimlacht Been wanneer ze haar eigen foto ziet: een stralende, blonde schoonheid. Of "een echte glamourgirl", zoals een collega haar even later omschrijft. Meerdere collega's hebben het dinsdag moeilijk bij het

zien van de foto uit "de oude glorieertijd", een tijd waarin ze – naast haar werk aan de UM – ook modeshows liep en ze presenteerde en dat "beter deed dan presentatrice Willy Dobbe destijds", vertelt collega en vriendin Rina Herpers. Been werd drie en een half jaar geleden getroffen door een ernstige hersenbloeding waardoor ze haar werkzaamheden aan de UM niet meer voort kon zetten. Een zware klap voor de afdeling: "s Ochtends had ik haar nog aan de lijn. De volgende dag hoor je dit. Heel onwerkelijk is dat", klinkt het.

Herpers: "Juul was de spil van onze afdeling. Ze werd de moeder van alle simulatiepatiënten genoemd. Onderhield alle contacten, regelde alle afspraken tussen studenten en simulatiepatiënten. Ze kende bovendien

iedereen, meer dan honderd patiënten, persoonlijk. Stuurde hen een kaartje met verjaardagen, ging op bezoek als het thuis minder ging." Been, sinds 1981 werkzaam op het skillslab, was ook degene die etentjes en uitjes organiseerde. "Zij was het type dat met de paraplu omhoog voorop liep door Luik." Maarten Verwijnen, hoofd van de afdeling, beaamt: "Wanneer je ergens naar toe wilde, vraag het maar aan Juul, die weet de weg. Daarnaast had ze een enorm netwerk, wist alle informatie van iedere simulatiepatiënt uit het hoofd. Omdat ze door de hersenbloeding geforceerd uit dienst moest gaan, wilden we haar deze eer bewijzen." Been: "Ik vind het heel mooi dat ze dit hebben gedaan." (IS, foto Philip Driessen)

Brieven mogen maximaal 300 woorden bevatten. De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst.

Unicatering

In 2002 maakte ik, in opdracht van de toenmalige afdeling experimentele psychologie van de Universiteit Maastricht, een serie foto's met als thema 'De Zeven Hoofdzonden'. Een van die hoofdzonden is Avaritia, ofwel hebzucht. Hebzucht is volgens de vrije marktdenkers een positieve stimulator. 'Greed is good' zoals de bij vrije markt epigonen gelauwerde Amerikaanse econoom Milton Friedman betoogde. Hebzucht is het verlangen naar macht, geld, rijkdom en bezittingen, met name als je door het bezit van één of meerdere zaken je een ander hetzelfde bezit ontzegt. De vrije markt is gebaseerd op dit beginsel van hebzucht, eufemistisch vaak aangeduid met de woorden 'vrije keuze'. Hebzucht is feitelijk omgekeerd evenredig aan de vrijheidsbeginselen zoals wij die in het vrije westen kennen: neemt de ene grootheid met een bepaalde factor toe, dan neemt de andere grootheid met diezelfde factor af. De persoonlijke vrijheden worden op de vrije markt dus eerder beknot.

Psychologisch onderzoek heeft aangetoond dat bij het maken van vrije keuzes zeer veel verschillende factoren een rol spelen. Zó veel dat we ze eigenlijk niet aankunnen, met als gevolg dat wij mensen van nature geneigd zijn terug te vallen op oude gewoonten. Een van die oude gewoonten is hebzucht.

Ook de managers in de publieke sector spiegelen zich al zo'n twintig jaar aan de wetten van de vrije markt en ze gebruiken daarbij uiteraard dezelfde taal. Zo zijn de 'win-win situaties' binnen de Universiteit Maastricht niet van de lucht en heten problemen, hoewel het pgo-systeem anders zou doen vermoeden, stevast 'uitdagingen'. Eén van die uitdagingen is Unicatering. Zoals het zich laat aanzien is het, voor de mensen die daar werken, hun laatste kerst als UM-medewerker. Medio 2009 worden zij overgeleverd aan de grillen van de vrije markt. De weg die uitgestippeld is zal ongetwijfeld de nodige uitdagingen voor ons in petto hebben. Wie weet bent u er daar wel één van. Toch iets om misschien héél eventjes bij stil te staan wanneer u, overmand door een lichte melancholie, nippend aan een glaasje champagne het nieuwe jaar in gaat.

■ *Ruben Philipsen, beeldend kunstenaar en avondreceptionist Uns40*

Het Wij-gevoel

Het was een heel bijzondere dag, afgelopen vrijdag 12 december, die ik mij nog lang zal herinneren. Een dag waarop ik mij trots voelde medewerker van de UM te zijn. Maar ook de dag waarop ik voelde hoe vals het Wij-gevoel van de bestuurders van onze instelling is.

De afdeling Klinische Genetica vierde haar 25-jarig jubileum met een wetenschappelijk symposium, de feestelijke opening van het verbouwde en uitgebreide 3-X-gebouw en een groot feest voor (oud)medewerkers. Wat hier in 25 jaar tot stand is gebracht is indrukwekkend. Joep Geraedts werd eind 1982 hoogleraar genetica aan de RL en begon met een handjevol mensen. Nu staat er een afdeling met ruim 150 medewerkers. Het jubileumboek '25 jaar Klinische Genetica' laat die ontwikkeling prachtig zien. Er vindt top-klinische patiëntenzorg plaats, er worden met grote regelmaat proefschriften geproduceerd, specialisten opgeleid en onderwijs verzorgd. En ook de maatschappelijke verantwoording wordt serieus genomen. Maar het is bovenal een boek over de mensen die de afdeling maken en gemaakt heb-

ben. Het straalt een groot Wij-gevoel uit. Kortom, wat Joep Geraedts heeft gerealiseerd is fenomenaal. Zo iemand is een topper. Hoe heeft hij dat voor elkaar gekregen? Hoe heeft hij de plannen gesmeed? Hoe heeft hij zijn mensen gezocht en gevonden en gehouden? Van zo iemand valt heel veel te leren.

Als afdeling, als faculteit, als academisch ziekenhuis, als universiteit ben je trots op zo iemand. Zo iemand wil je in het zonnetje zetten. En hoe doe je dat dan? Bijvoorbeeld door iemand voor te dragen voor een Koninklijke Onderscheiding. En dat is ook gebeurd. Joep Geraedts is door burgemeester Gerd Leers afgelopen vrijdagmiddag benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Heel hartelijk gefeliciteerd en heel hartelijk dank voor alles!!! Maar waar waren de bestuurders van de faculteit, het academisch ziekenhuis, de universiteit? Ik dacht dat excelleren belangrijk is. Dat top-onderzoek belangrijk is, dat top-klinische zorg belangrijk is. Dat HRM-beleid belangrijk is. Dat het Wij-gevoel belangrijk is.

Een 25-jarig jubileum komt niet uit de lucht vallen, een opening en een Koninklijke Onderscheiding ook niet. Het was schokkend: geen van de 'bazen' van Joep was aanwezig toen de burgemeester hem het lintje opspelde. Wat een gemiste kans. Om waardering te tonen voor wat tot stand is gebracht. Om in contact te komen met medewerkers. Zulke bestuurders maken geen deel meer uit van het Wij. Zulke bestuurders zijn toe aan bijscholing. Zij zouden bij Joep in de leer kunnen gaan, of het boek *Leidinggeven aan professionals? Niet doen!* van Mathieu Weggeman kunnen bestuderen. Misschien moet het logo van de UM na vorige week maar aangepast worden: *Maastricht University: learning in leading*

■ *Alice Drenthe-Schonk, universitair docent FHML-g*

Alzheimer

De heer Berghmans heeft positie gekozen in het debat over of de firma Janssen-Cilag nu wel of niet een positieve stellingname mag betrekken ten opzichte van het eigen product galantamine, een middel tegen de ziekte van Alzheimer. Het lijkt me goed dat de reclame code commissie een uitspraak doet over de door de firma gebruikte bewoordingen.

Wat zijn de feiten? We kunnen de ziekte van Alzheimer niet genezen. Dat zal de komende decaden waarschijnlijk ook niet gebeuren helaas, omdat de ziekte van Alzheimer niet één oorzaak kent. Er zijn meerdere routes waarlangs de hersenschade ontstaat.

Het gaat er dus voorlopig om een goede palliatieve zorg te bereiken, waarmee de toename van ziekte last wordt geremd. Dit kan door een begeleidings- en behandlingsplan te volgen dat speciaal is opgesteld voor de patiënt en zijn (direct) verzorgenden. Het is niet zo dat één behandeling de patiënt zal helpen. Zo wordt op de bedoelde website het vertragen van de ziekte van Alzheimer omschreven. Niets mis mee en conform de richtlijn dementie (2005).

De vele studies naar galantamine (en ook de verwante stoffen rivastigmine en donepezil) laten op groepsniveau een aanzienlijk placebo effect zien en daarbovenop nog een beperkte bewezen werkzaamheid op geheugen en andere psychische functies. Ook daar kunnen de doelen liggen voor een patiënt. Zo kan met medicatie palliatieve winst worden geboekt, mits de middelen goed worden gevolgd op bijwerkingen. Berghmans ontkent dat ten onrechte.

De patiënt met dementie heeft recht op genuanceerd en geïndividualiseerd afwegen van alle opties, gericht op de belangrijkste klachten en noden van patiënt en de mantelzorger. Op die manier kan al veel worden bereikt in de palliatieve behandeling en begeleiding van patiënten met dementie. Daar mag wat mij betreft best reclame voor gemaakt worden. Ik ben, zoals op 9 december in Trouw ten onterechte gesuggereerd, nooit lid van de adviesraad van Janssen-Cilag voor galantamine geweest.

■ *Prof. dr. Marcel Olde Rikkert, hoogleraar klinische geriatrie, UMC St Radboud*

Koninklijke onderscheiding Joep Geraedts

Joep Geraedts, hoogleraar genetica, is 12 december benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Hij ontving van burgemeester Gerd Leers een lintje vanwege zijn verdienste bij het opzetten van de afdeling klinische genetica die afgelopen vrijdag haar 25-jarig bestaan vierde. Geraedts werd eind 1982 hoogleraar toen de genetica als medisch specialisme en wetenschapsgebied nog nauwelijks bestond. De huidige capgroep bestaat uit honderdvijftig leden en leidt specialisten op in de klinische genetica, cytogenetica en moleculaire genetica. Afgelopen voorjaar toen de discussie rondom embryoselectie losbarstte was Geraedts herhaaldelijk te zien en te horen in de media.

Clinici van het jaar

Afgelopen vrijdag werd prof. J. Stapert, emeritus hoogleraar traumatologie in het academisch ziekenhuis Maastricht, uitgeroepen tot 'clinicus van het jaar' 2007/2008. Zijn vriendelijkheid, maar ook de rustige en stimulerende wijze waarop hij kennis overdraagt, werden geroemd. In de categorie arts-assistent AZM ging de eer naar drs. M. Schreinemacher, werkzaam op de afdeling chirurgie. Het feit dat hij zich goed kan inleven in co-assistenten gaf de doorslag. Beste specialist in een perifeer ziekenhuis werd

drs. E. Gondrie, gynaecoloog in het Maasland ziekenhuis te Sittard. Dr. R. Kok, arts-assistent op de afdeling gynaecologie in het Catharina ziekenhuis in Eindhoven, viel ook in de prijzen, net als de Maastrichtse huisarts drs. M. Peeters. De laatste werd uitgeroepen tot beste huisarts-begeleider. De stage neurologie in het Helmondse Elkerliek ziekenhuis, sleepte de titel 'beste stage 2007' in de wacht.

De 'clinicus van het jaar-verkiezing' werd dit jaar voor de vijftiende keer georganiseerd door Pulse Master, onderdeel van studievereniging Pulse van de faculteit Health Medicine and Life Sciences. De winnaars ontvingen een gouden speldje in de vorm van een stethoscoop.

Handboek voor de Moderne Vrouw

Het artikel 'Over vrouwen gesproken', vorige week in *Observant* (nr. 15), is geschreven door Wendy Degens en Irene Smeets. De illustratie is van de hand van Simone Golob en de foto's zijn gemaakt door *Observant*.

Parkeren

Het speciale parkeer-studentenabonnement dat Q-Park heeft aangeboden aan de Universiteit Maastricht voor alle studenten is 30 euro per maand. Dit laatste was weggevallen in het artikel 'Goedkoper parkeren voor studenten', vorige week in *Observant* (nr. 15).

Waarom hij wel?

En hij niet?

Iedereen heeft recht op aidsremmers

GIRO 8957 AIDS FONDS

ZOLANG HET AIDSVIRUS ACTIEF IS, ZIJN WIJ DAT OOK

OBSERVANT

ENGLISH

Former Dutch General Hans Couzy talks about UN missions

"The time of UN-peacekeeping operations is over"

The Universal Declaration of Human Rights celebrated its 60th birthday last Wednesday. That evening, former Dutch army commander-in-chief Hans Couzy was invited by Studium Generale to reflect in a lecture on the United Nations' responsibility to protect. His conclusion: the future of peacekeeping lies not with the UN. "We still rely a great deal upon the US for our military operations."

Couzy was a military general during the time of the failed 'Dutchbat' mission. In the early 1990s, a Dutch battalion (hence the name) was responsible for maintaining a certain safe zone and protecting all civilians there. This zone included the Muslim enclave Srebrenica, which had been encircled by Bosnian-Serb troops. On 11 July 1995, the enclave was defeated and a massacre of Bosnian Muslims ensued. The Dutch army command received heavy criticism in its aftermath and has therefore not remained uncontroversial.

As soon as Couzy starts talking in broken English – which is quite remarkable for a man with a distinguished international career – he's interrupted by a middle-aged man venting his anger about the failed mission. The guest speaker doesn't immediately react, but refers back to this dark episode at the end of his talk. He acknowledges the failure of the UN mission in the Balkans. "The UN made an analysis of its functioning and this showed that it is unable to organise troops in these situations."

The Security Council normally provides a mandate to peacekeeping missions by means of

Hans Couzy Photo: Philip Driessen

resolutions. According to Couzy, this mandate was too weak in scope for the mission in Srebrenica. "Even though the troops were armed, they were only allowed to defend themselves. For the protection of Srebrenica 33,000 military troops were needed, but merely 600 troops were sent." He blames this on the sluggish decision-making process in the Security Council. "Decisions are not made in meeting rooms, but in the lobby."

He comes up with another example: Somalia. The debacle of the UN mission there – which failed to restore peace and stability in a country that had descended into anarchy – caused the United Kingdom and especially the United

States to be sceptical about taking part in UN peacekeeping missions. "For these missions, we rely largely on the US to participate. The US has superior military strength."

All these factors lead Couzy to conclude that the future of peacekeeping missions lies not with the UN. "The UN can't compete with NATO in this respect. NATO is very much able to make decisions and organise troops fast."

The audience does not seem fully convinced, as one viewer asks in the ensuing discussion why it is so difficult to agree on intervening. According to Couzy this is a very political decision: "There is just no objective list of criteria."

■ Ruud Berkens

The next issue of *Observant* will be published on Thursday 8 January 2009. We wish everybody a Merry Christmas and a happy New Year

MUSL: students full time available

The university is going to store every student's entire track record centrally in an electronic repository. From registration to deregistration, and everything in between, including exam results, reports of visits to the study advisor, block evaluations, and workshops at Career Services. The aim of the Maastricht University Student Lifecycle (or MUSL for short) is to improve the organisation of education at Maastricht University.

"A disadvantage of the old Pandia system that all faculties used or are still using for the time being, is that its content is not shared or coordinated", says project leader Mark Arts. It's a collection of individual islands, each with its own rules and scheduling procedures. In particular students who do two studies are at a disadvantage. They need to dig up the information about schedules for tutorial group meetings for both faculties themselves. "MUSL will provide a better service, because it focuses on the individual student. He or she receives a personal roster in *My Timetable*."

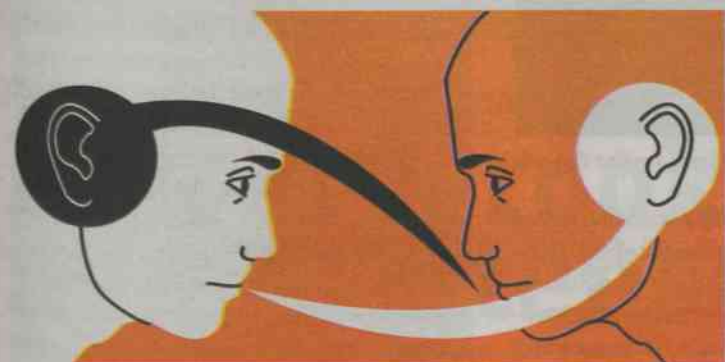
The faculty of Economics was the first to launch the new system last June. Other faculties are preparing to join. The project team hopes to have the entire university transferred to MUSL by the summer of 2009.

MUSL uses five timeslots of two hours each, for example from half past eight until half past ten. Students can tick off their preference for a certain timeslot. It is not possible to indicate, for example, that one *cannot* be at the faculty on a Monday morning – except in the case of evening classes. MUSL assumes that students are available five days a week from half past eight in the morning until six o'clock in the evening.

■ WD

Maxim: a horoscope for 2009 gives you something to believe in

"I was going to get a promotion and I actually did"

This week, many weekly and monthly magazines publish their horoscopes for 2009. This tradition started sometime in the 1980s and has become more popular ever since. Indeed, magazines sell more copies of this week's edition than usual. Why are readers so interested in these prophecies? Do they really believe they will come true?

Birgit Wouters, master's student of European Law School, certainly doesn't believe horoscopes. "I never read them, and the one time I did it didn't make any sense. I guess I'm too down to earth for this. When I see those magazines in the store I pass by very quickly."

Myrte Dujardin, master's student of Law and student columnist for *Observant*, does buy these magazines at the end of the year, like *Linda*, *Viva*, *Flair* and *Cosmopolitan*, but for another purpose. The December

issues often publish special or beautiful stories, explains Dujardin, and she is especially interested in the review of the most important events of the past year. "And during the holidays I have more time to read than otherwise." When there's a horoscope included, she will read it, but she doesn't take it too seriously.

"Of course, it's nice to read that you will have a good year, but usually these texts are so general, they can apply to anybody. They have lines like 'there's a surprise waiting for you in the next year'. Well, in the course of 365 days, it's not so strange that one surprise might come along. I never check afterwards if the prophecies in yearly horoscopes actually came true." In high school, Dujardin wrote horoscopes herself for the school paper. "I usually sat down with a glass of wine and started to make things up like 'if you're lucky you will find your true love'. By the end, the texts were crazier every time. It was just fun to do."

"I read my horoscope last year, I think it was from *Margriet* or *Cosmopolitan*, while I was in the doctor's waiting room", says Sanny Kerssemeekers, manager of Coffee Lovers in the Visitors' Centre. "I don't think anything happened in 2008 that was predicted in the horoscope. Oh wait, they were right about one thing: I was going to get a promotion and I actually did – I became a manager here." But she doesn't believe that the promotion wouldn't have come along without the prophecy. "They also said 2008 would be a good year to gain new experiences. I don't know what they meant by that. I guess there's always a way to interpret these texts so that they can fit your own life. I don't take it too seriously; it's just fun to read."

■ Irene Smeets

Single Vici grant

Dr. Patrick Schrauwen is one of the NWO (Netherlands Organisation for Scientific Research) laureates to receive a Vici subsidy of 1.25 million euros. He can use the money to create and fund his own research group for the next five years. His group intends to find out whether too much fat in muscles – which damages the mitochondria (the cells' power plants) – causes diabetes.

This year, 162 researchers competed for subsidies. This yielded a total of thirty winners, five of whom were women. According to NWO, this is more or less proportional to the total number of female applicants. Most of the subsidies went to the University of Amsterdam: five out of thirty. Laureates will receive more money next year, because the amount of money spent on each Vici subsidy will be raised to 1.5 million euros.

The thirty winners of the Rubicon grants (no representatives from Maastricht), were also announced this week. These grants are meant for recently graduated scientists, to enable them to gain experience abroad.

A total of 82 proposals were submitted for these starters' grants. It is remarkable that the women did better than the men in this case. Out of a total of 42 female applicants, 17 received a grant, against 13 out of 40 male applicants.

■ HOP/MT

Pancakes are not only a good 'emergency' meal if your fridge is almost empty. They can also be an impressive dessert to serve your guests, especially thin French crêpes. So, if you'd like to treat your folks at home with a special dessert during the holidays, why not make some *crêpes Suzette*?

Start by preparing basic crêpes, three per person. For 15 crêpes combine two eggs, a cup of cream, half a cup of milk and a teaspoon of oil, and mix until it's well blended. Also mix a cup of flour, two tablespoons of sugar and half a teaspoon of salt, and sift through a large sieve into a bowl to loosen it up. Mix in the wet ingredients until

smooth and fluid without clots, then add a good pinch of dried vanilla extract or vanilla aroma. Let the batter rest for a moment, while you zest and juice enough organic oranges to get four tablespoons of zest and half a cup of juice. Now, bring a small-to-medium-size pan with a low rim to medium heat, and toss in some butter. Add a small amount of batter and swirl the pan until the whole bottom is coated. When set, turn the crêpe and finish it on the other side. The crêpe should be very thin and slightly brown, but not crispy. Once you've prepared all the crêpes, sprinkle three to four tablespoons of sugar across the bottom of a larger, preheated pan. As the sugar

begins to melt, add 170 grams of cubed butter and gently shake the pan to blend the butter and sugar. Add the zest and continue shaking until everything is well blended and of light orange caramel colour. Don't use a spoon to stir it, or you might create clumps. Carefully pour in the juice and continue shaking until you have a consistent sauce. Dip one crêpe after another into the sauce and place them on the individual plates, folded into triangles. Take the pan off the heat, add six tablespoons of Grand Marnier or Calvados, shake and reheat. Then take off the heat again, add six tablespoons of Brandy or Cognac and carefully light the hot alcohol. Shake until the flame dies,

pour over the crêpes and serve immediately (with vanilla ice cream if you like). If your pan is big enough you can also flame the crêpes in the pan, which is nicer than doing it separately. Just be careful, though, that you don't run out of sauce. It might also be a good idea to prepare a few crêpes extra in case anything goes wrong – and because chances are that your guests will ask for a second serving.

■ Tim Aretz

Every week, Tim Aretz, a UCM alumnus currently studying in Leuven, writes about cooking, recipes, and his passion for good food.

For enquiries of any kind, email taretz@gmail.com

Weser's Whereabouts

Photo: Loraine Bodewes

After a stressful bike ride through the overcrowded city centre and a long climb up the narrow, winding staircase, it feels like entering an alternate universe. The smell of incense sticks and *glühwein* lingers in the crowded room, which is heated by a large oven in the middle. There are a couple of tables displaying handmade clothing, wooden jewellery and colourful art. A group of people are gathered

An alternative for everyone who has had enough of the consumerism craze

around a memory game and others stand in line to get a cup of coffee or a piece of homemade cake. We are at the 'Winter Wonder Pand' (pand is Dutch for building), the annual alternative Christmas market organised in and by the Langbouwbelang.

"Our idea was to create an alternative for everyone who has had enough of the consumerism craze going on in the city at this time of the

year", explains Dawina Versteeg, who founded this event three years ago. She is standing by her own little stand, where she sells clothes that she designed herself. "I also want to give other independent designers the chance to promote themselves, while we can promote the calm atmosphere we're used to around here, and which most people long for during Christmas time."

And a calm atmosphere it is. In one corner, someone is playing the guitar; meanwhile, Paul Pinxten is standing by the oven while he waits for his turn on stage to "donate some music to this cause". He and his son Bo, who form the music project Disco El Sur, played here last year as well. "It's not as cliché – there's no Sinterklaas here, who in my opinion is the leading figure of consumerism and spoiling our children",

Pinxten explains.

It is apparent that this is the underlying idea of the project here at the Langbouwbelang. Members of the student association called Student Workforce, who usually meet at the Langbouwbelang, are busy putting up a poster on which everyone can write down their un-materialistic Christmas wish. Oscar Aerts, a member of the association, has just moved into the Langbouwbelang. "I'm going to build my own room soon", he explains as he takes me to a neighbouring hall where he points at the ceiling. At this moment, about 14 people live at the Langbouwbelang. When asked why he chose to move into the old factory building, he shrugs and says: "It's hard to put into words, but just look around. The atmosphere, the people – that's the reason enough."

■ Janina Weser

Every week UCM student Janina Weser explores the city of Maastricht

Cultural tip

Dreaming of a White Christmas

What: 'Dreaming of a White Christmas' exhibition
When: most days, 12.00–18.00 until 4 January 2009
Where: Hoofdwacht at the Vrijthof
Admission: €1

Decorations abound, Christmas songs are played in all the stores and the Winterland fair dominates the city view. People experience anticipatory pleasure by setting up their Christmas trees at home or seeing Santa Claus smile from the back of a truck holding a Coca-Cola bottle. The 'most wonderful time of the year' is nearing again, as the song goes, and this is ever so visible in the city centre.

In this context, an exhibition has been organised that displays all the cliché images of Christmas, like the tree, Santa Claus and socks hanging above the fireplace. In the Hoofdwacht building at the Vrijthof, the visitor is confronted with these platitudes and their historical origins. There is also American Christmas punch, gingerbread and the possibility to take your cheesy picture in a 19th-century sleigh in the snow.

However, there is also another side to the coin that might burst this ideal Christmas bubble. A stage setting by students of the theatre academy shows that it is also the time of over-consumption, loneliness and materialism. You can decide for yourself if you want to challenge or just indulge in that Christmas feeling. For more information, see www.winterland.nl

■ RB

Prof. Jelle Jolles vertrekt naar Amsterdam

Hoe een rookbommenmaker het tot neurowetenschapper schopte

Nee, hij heeft de ziel nog niet aangetroffen in het menselijk brein, en ook God niet. Jelle Jolles: "Daar ben ik ook helemaal niet naar op zoek, maar het was wel heel lang de angst van veel mensen als het over hersenonderzoek ging. Die zien het brein als de kern van het leven." Terwijl het gewoon een orgaan is, vindt hij, een instrument dat je kunt trainen.

Na 23 jaar Universiteit Maastricht vertrekt hij. In Amsterdam, bij de Vrije Universiteit, krijgt hij de leiding over een groot instituut dat zich richt op onderwijs en educatie. Daarbinnen vormt hij met zo'n twintig onderzoekers een apart centrum rond 'brein, leren en educatie', het gebied waarop prof. Jelle Jolles (59) de laatste tien jaar actief is geweest. Geen artikel over het 'studiehuis' en het 'nieuwe leren' of de naam Jolles viel. Een vreemde draai voor iemand die in Maastricht begon op het thema *veroudering*, zo lijkt het. Jolles: "Toch zit er meer continuïteit in dan je op het eerste gezicht zou zeggen. Voor mij begint de veroudering in de vroege vol-

wassenheid; de hele ontwikkeling is relevant. Ik heb het altijd toegespitst op twee aspecten: leren en het geheugen."

Doorbloeding

Wetenschappelijk gezien heeft hij de wind aardig mee gehad. Hij werkte als onderzoeker in Utrecht toen hij door Co Greep ("Ik kende hem niet, hij stond ineens voor de deur van mijn kamer"), destijds decaan van geneeskunde in Maastricht en de grote man achter de uitbouw van die faculteit, naar het zuiden werd geroepen. "Ik was bezig op een nieuw terrein, scheikundig hersenonderzoek en leer- en geheugen-

■ Tekst: Wammes Bos

■ Foto's: Loraine Bodewes

Pleidooi voor de bewuste mens die zichzelf wil leren kennen en oog heeft voor de ander

Weg met de dikke ikken

Houdt u van uzelf? Of houdt u alleen maar van uzelf? Wilt u vooral veel geld en materiële zaken vergaren en snel genieten? Dan is deze speciale bijlage over 'zelfzorg' helemaal niets voor u. Maar staat u wel vaker stil bij uzelf en zoekt u naar wegen om uw bestaan zo zinvol mogelijk te maken, dan zullen de ideeën van de filosofen Joep Dohmen en Coen Simon u misschien inspireren. Net zoals de verhalen van vijf UM-medewerkers en studenten die vertellen of, en zo ja hoe zij 'goed voor zichzelf zorgen'.

Filosoof Joep Dohmen over levenskunst

"Ja, ik bemoei me met anderen"

Joep Dohmen Foto: Jos Wachelder

Hoe te leven? Deze vraag is vandaag de dag nog net zo actueel als in het oude Griekenland van Plato en Socrates. Onze moraal van vrijheid-blijheid moet in ieder geval op de schop, meent filosoof Joep Dohmen. Een gesprek over opgeblazen ego's, Foppe de Haan en jazzimprovisaties.

Eind november, Valkenburg. Filosoof Joep Dohmen heeft een moeizame week achter de rug, zegt hij, terwijl hij in een stuk appeltaart prikt. Op de salontafel ligt zijn laatste boek *Het leven als kunstwerk*. Dohmen logeert twee weken in een sfeervolle woonboerderij van een oude vriend. Hij werkt er aan zijn oratie die waarschijnlijk zal gaan over de kunst van het ouder worden. Volgend jaar aanvaardt hij officieel het ambt van hoogleraar aan de Universiteit voor Humanistiek in Utrecht.

Al een jaar of tien publiceert Dohmen over levenskunst, over bewust vormgeven van het eigen leven, over de juiste keuzes maken. Nu staat hij zelf op een kruispunt en bezint zich op de weg die hij wil inslaan. "Ik heb me afgelopen week zitten afvragen of ik verder door het leven wil als een filosoof, als iemand die boeken schrijft? Of dat ik, als hoogleraar, mijn ideeën in de praktijk wil introduceren? En zo ja, waar? In de wereld van ouderen of van de jongeren, in het onderwijs? Ik ga binnenkort praten met bestuurders van het vwo en het hbo. Levenskunst moet een schoolvak worden, een soort morele educatie."

Hoe geef je je leven vorm? Waar verlang je echt naar? Hoe ga je met anderen om? Kortom, hoe te leven? Het is een morele vraag die tegenwoordig weer op tafel ligt maar lange tijd niet werd gesteld, meent Dohmen, die in april een Studium Generale-lezing hield aan de UM. "Juist als het om innerlijk leven en reflectie gaat, zijn we het spoor volkomen bijster geraakt. We hebben ons innerlijk leven zwaar verwaarloosd en zijn in een marktsamenleving en mediacultuur van banaliteiten terechtgekomen", schrijft hij in *Het leven als kunstwerk*.

Tot zijn ongenoegen regeert de liberale moraal van vrijheid-blijheid, onder het motto 'bemoei je met je eigen zaken' en 'ik maak zelf wel uit wat ik doe'. De kiem van deze moraal ligt in de jaren zestig, zegt Dohmen. "We hebben ons

toen terecht bevrijd van knellende gezagsstructuren, prima, maar intussen zijn we 'vergeten' om ons leven opnieuw gestalte te geven. Er was niemand meer die zei wat we moesten doen, maar wat wilden we zelf? We bleven achter met een weerzin tegen paternalisme, tegen opgeheven vingers. Met als gevolg: een samenleving waarin veel te lang alles werd toegestaan of gedoogd, want alles moest kunnen."

De liberale moraal creëert opgeblazen ego's met weinig verantwoordelijkheidsgevoel, zegt Dohmen, die in navolging van socioloog Harry Kuneman spreekt van 'dikke ikken'. Van mensen die pakken-wat-ze-pakken-kunnen, die zich alleen verbonden voelen met anderen als het hen uitkomt, en die zichzelf als het middelpunt van het universum beschouwen.

Dohmen: "We hebben niet geleerd om te gaan met grenzen en eigen beperkingen en zijn gauw geneigd om onszelf te overschatten. We hebben niet geleerd tegenspraak te dulden en een gesprek te voeren. We zijn er niet in geoeftend onze emoties te beheersen."

En dat leren we dus ook onze kinderen niet. "We hebben geen zorg (Latijn: cura) voor jongeren. We zijn bang dat we van paternalisme worden beticht en houden ons afzijdig. En dat wrekt zich. Er is een strijd gaande tussen ouders, onderwijzers en de staat. Wie is er verantwoordelijk voor het feit dat kinderen slecht eten, geen enkel gezag accepteren en agressief worden?"

Het is de hoogste tijd dat we jongeren leren om over zichzelf na te denken. "Dat kan thuis maar ook op school, in een vak als het vroe-

gere maatschappijleer. Laat ze films zien over geweld, over mensen die elkaar in de steek laten, over jongeren die coma-zuipen cool vinden. En bespreek dat gedrag daarna in de klas zodat ze leren om zich een mening vormen, om hun eigen houding te bepalen."

Een bron van inspiratie is volgens Dohmen de documentaire over Foppe de Haan die twee jaar geleden Europees kampioen werd met Jong Oranje. "De Haan trof een verzameling ego's aan die als los zand aan elkaar hing. Maar wat heeft hij gedaan? Hij vroeg Wesley: wat zijn de sterke kanten van Rafael volgens jou? Hij dwong ze om te communiceren, om na te denken over de ander. Op die manier heeft hij zielen aaneengesmeed en er een elftal van gemaakt. Dat gaat veel verder dan techniek en management, het gaat over moraal."

Kortom, bespreek met jongeren hoe het leven in elkaar steekt, hoe ze moeten leven want dat gaat niet vanzelf. Sommigen vinden hun leven kostbaar en willen er iets van maken maar ze weten niet hoe. "Wat me opvalt aan mijn studenten is dat ze enorm worstelen met liefdesrelaties. Die zijn ontzettend belangrijk voor ze, een soort ankerpunten in hun leven. Anders dan in de jaren zestig zijn ze doorgaans monogaam. Ze spiegelen zich aan de ander om te toetsen of hun leven de moeite waard is, of ze het goed doen. Ze zijn op zichzelf aangewezen want er is geen autoriteit meer die hen de weg wijst."

Dohmen pleit voor een nieuwe moraal: een cultuur van het zelf, waarbij mensen het beheer over hun leven ter hand nemen en goed voor

zichzelf zorgen. Dat begint met: weten wie je bent, wat je kunt, waar je beperkingen en je zwakke punten liggen. "Ik kan zelf heel boos worden. Ik weet nog dat ik een keer in een vergadering gehakt gemaakt heb van een collega. Helemaal fout, daar berokkende ik de ander maar ook mezelf schade mee. Ik had er achteraf flink spijt van."

Zelfzorg betekent ook: moeite doen voor iets dat je belangrijk vindt, jezelf ontplooien, je leven kneden als ware het een kunstwerk. "Ik houd studenten weleens voor – ja, ik bemoei me met hun leven, en dat is iets anders dan paternalisme! – ik houd ze voor dat ze niet alles hoeven te doen. Dat ze moeten kiezen, op zoek moeten gaan naar hun 'ding'? Wil je reizen? Ga je gang. Wil je kunstenaar worden? Ook goed, als je het maar goed uitzoekt."

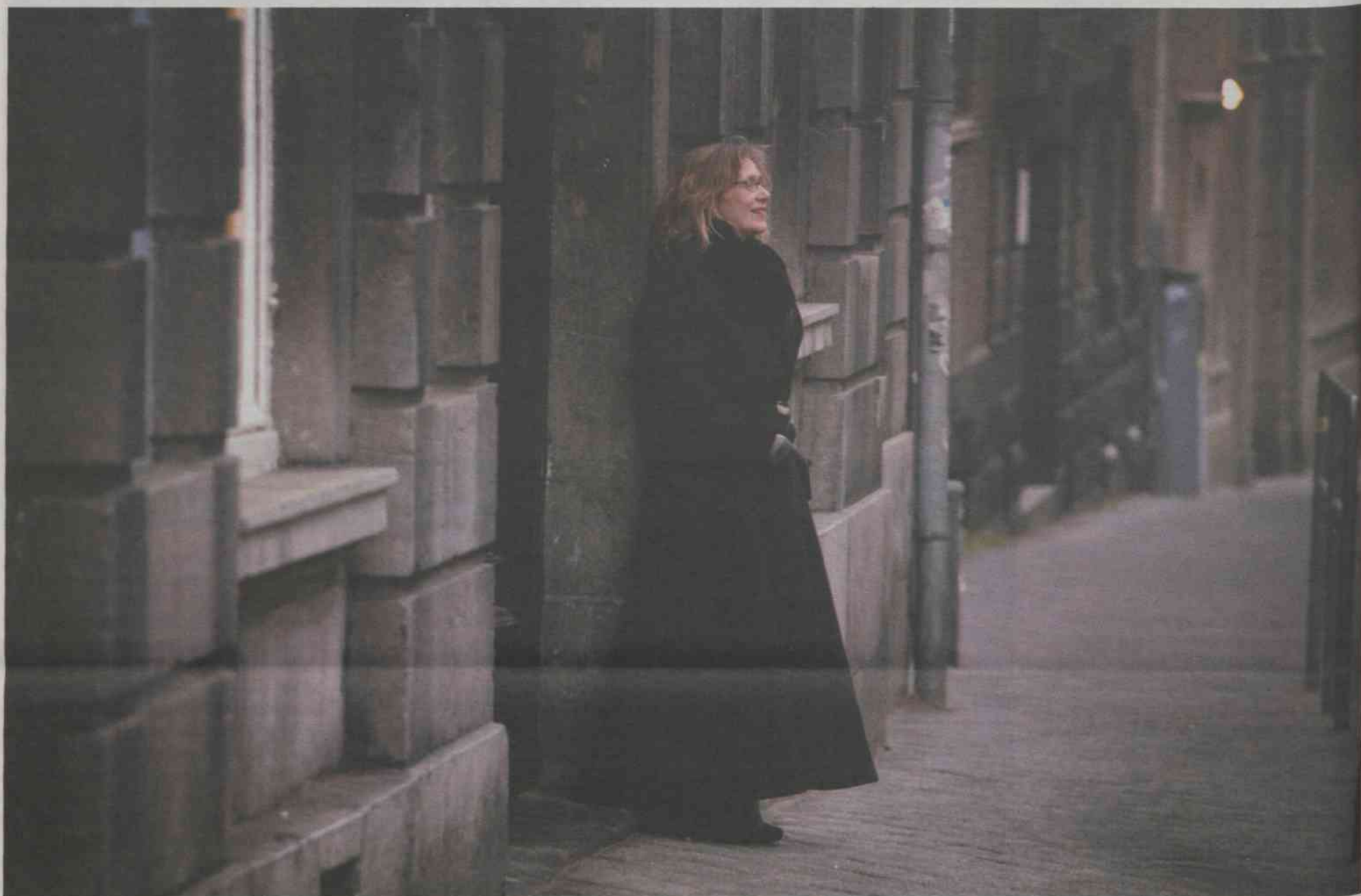
Dohmen krijgt soms het verwijt dat hij pleit voor een nieuw soort narcisme, maar dat is in zijn ogen niet terecht. "Levenskunst is samenlevingskunst", schrijft hij, verwijzend naar een jazzimprovisatie. "Elke muzikant doet zijn best om zelf zo goed mogelijk te spelen en tegelijkertijd zo goed mogelijk in te spelen op het spel van anderen. Hij moet dus het eigen spel en dat van anderen in de gaten houden (...). Degene die vooral voor zichzelf speelt, is er debet aan dat de improvisatie mislukt, ook al speelt hij de sterren van de hemel."

Het beheer over het eigen leven. Mocht het klinken als een project waarvoor je een paar weken moet uittrekken, nou nee. Het duurt al gauw een leven lang. Zelf heeft Dohmen weleens het gevoel dat het leven aan hem voorbijtrekt. "Ik investeer dan te veel in mijn werk en ploeter maar door. Dat is mijn valkuil: eerst dit nog uitwerken en dan dat nog lezen, en ja, dan heb ik alle tijd om te genieten van het moment. Altijd maar straks. Zoals de ezel, die Schopenhauer beschrijft, die steeds maar achter een stok aanrent met een baal hooi aan het uiteinde. Leren leven in het hier en nu: dat is ook mijn opgave."

■ Maurice Timmermans

Filosoof Joep Dohmen schreef onder meer *Het leven als kunstwerk* (2008) en *Tegen de onverschilligheid* (2007)

Die Frau ohne Eigenschaften

Anna Wolters Foto: Loraine Bodewes

Nee, ze moet niets hebben van Joep Dohmen en zijn zelfzorg. Lachend: "Hij irriteert me. Waarom slaat dit nu zo aan? En bij wie? Het is bovendien helemaal niet nieuw. In de jaren zeventig zei Wayne W. Dyer in zijn zelfhulpboeken al dat we het heft in eigen handen moesten nemen. En de oude Griekse filosofen hadden het er al over." Anna Wolters, 48 jaar en student onderzoeksmaster cultuurwetenschappen, zoekt naar de juiste woorden. "Ik vind deze levensfilosofie zo petieterig, zo benauwend. Dat heel erg bewust zijn van jezelf, je kwaliteiten benutten, zoeken naar je 'ik', alsof dat überhaupt zou bestaan. Ik denk dat je daarmee een schijnhouvast creëert."

"Het is ook allemaal zo humorloos, zo serieus. Dohmen wil voorkomen dat je op een dag wakker wordt en denkt: 'Hé verrek, hoe kom ik nou hier, in dit huis, met dit werk, deze vrienden?' Ik hoop juist dat je dit soort ervaringen heel vaak hebt en daar dan hartelijk om kunt lachen." Ze denkt even na en vervolgt dan: "Bij cultuurwetenschappen schrijven we veel essays. Hoe gaat dat? Je leest wat, je denkt wat, je schrijft wat en je vraagt je meermalen af waar je in hemelsnaam mee bezig bent. Je rommelt wat aan tot er opeens een essay ligt. Achteraf kun je het wordingsproces zien, maar er had ook een ander essay kunnen liggen. Het is volgens mij niet mogelijk om van tevoren te bedenken hoe het eruit gaat zien. Ik probeer dat wel, maar het lukt nooit."

"Ik doe maar wat", antwoordt ze op de vraag hoe zij in het leven staat. "Ik kan weinig labels op mezelf plakken, ik ben in contact steeds

anders, in wat ik doe en wat ik zeg. Ik sta speels in het leven, denk ik, ik vind humor, ironie en zelfspot belangrijk." Met een brede grijns haalt Wolters een boek uit haar tas: *Der Mann ohne Eigenschaften*, het levenswerk van de Oostenrijkse schrijver Robert Musil. "Ik ben meer van het essayistische leven, een term die hoort bij Musil. Toen jij me belde over Joep Dohmen en zijn zelfzorg kreeg ik meteen de behoefte om weer een paar hoofdstukken te lezen. Dat heb ik ook gedaan. Het is een boek waarin ik iedere zin zou kunnen onderstrepen. Ik zou een *Frau ohne Eigenschaften* willen zijn. Die kennis van je eigenschappen die Dohmen propageert is schijn. Het doet er niet zo veel toe wat er is, wat je denkt, maar hoe het is. Wat is onbeweeglijk, vaststaand, een feit. Hoe is ingewikkelder, kent meer variaties, is beweging. Het gaat mij er niet om wat iemand is, maar hoe het gaat tussen mij en die persoon. Het is als bij de tango. Het doet er niet toe wat iemand is, het gaat erom hoe je de passen samen maakt. Soms is dat afschuwelijk, soms heerlijk. Ik vind het niet zo interessant wat ik zelf zou zijn. Dat navelstaren is zo saai, dan ga je weer verder met wat je al weet."

Er valt een stilte, ze aarzelt hoe dit uit te leggen, zoekt, dan: "Ik heb een voorbeeld. Hoe kwam ik erop om CW te gaan studeren? Als je Joep Dohmen volgt denk je eerst na over je capaciteiten en mogelijkheden en trekt dan bewust een plan. Je moet immers voort. Musil zegt iets als: 'Iren wir vorwärts'. En dat doe ik. Een vriendin zei dat CW, de studie van haar dochter, ook iets voor mij zou zijn. Ik dacht,

wat een onzin, ik kan niet eens Spaanse woordjes uit mijn hoofd leren. Vijf minuten later zat ik op de fiets en dacht: ik doe het. De beslissing was niet het resultaat van een zelfzorgproces, het werd op een andere manier in werking gezet. Het gaat meer over serendipiteit, over het vinden van iets onverwachts en bruikbaar terwijl je op zoek bent naar iets totaal anders."

Ze noemt nog een ander voorbeeld. "Het klinkt gek, maar ik kreeg, in de zin van ontvangen, heel veel toen ik aan het sterfbed van mijn vader zat. We hadden altijd al veel sympathie voor elkaar, maar in de vijf laatste nachten kreeg ik zoveel vaderlijke liefde, werd ik opeens meer zijn dochter dan ik ooit voor mogelijk had gehouden. En dat terwijl we nauwelijks met elkaar praatten. Ik had nooit kunnen voor-

spellen dat zoiets zou gebeuren. Je ziet, er zijn ook andere vormen van bewustwording dan gesprekken of gedachten."

Voor iemand die essayistisch leeft, is wat er is even werkelijk als datgene wat er niet is, maar wel had kunnen zijn. "Hier zit de link met cultuurwetenschappen. Wij kijken hoe de dingen zijn gegaan in het besef dat het ook heel anders had kunnen gaan. Wij bestuderen hoe een feit tot feit is gemaakt. We beschouwen de maatschappij als een ingewikkelde samenstelling van bewegingen waaruit zaken voortkomen die we vervolgens proberen te duiden en te beschrijven. Mocht ik al een manier van leven hebben dan past die goed bij de wijze waarop cultuurwetenschappen aan de UM wordt bedreven."

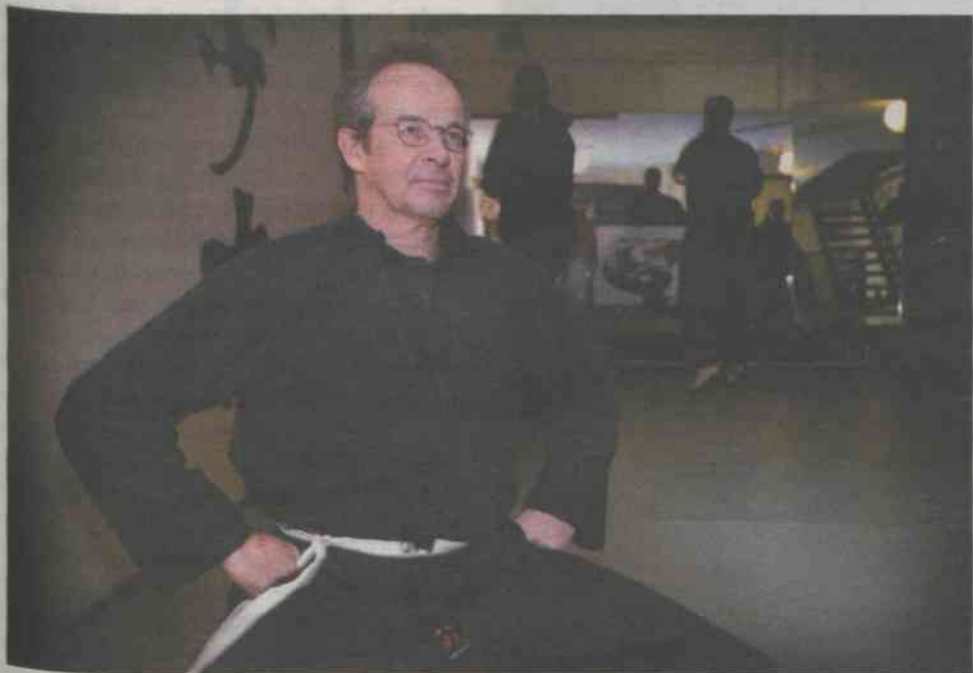
■ Riki Janssen

Hoe sta je in het leven?

Zelfzorg betekent volgens filosoof Joep Dohmen dat je oog voor hebt voor datgene wat er in je om gaat, je innerlijke leven. Je staat stil bij jezelf: wie ben ik, wat doe ik, hoe ga ik om met emoties, met tijd, met anderen, met mijn lichaam? Belangrijk is onder andere zelfontplooiing, het benutten van kwaliteiten, het onderkennen van onvermogen en daar wat aan proberen te doen. En beseffen dat de mogelijkheden beperkt zijn – je hebt niet alles in de hand – en dat we niet in de wereld van de onbegrensde mogelijkheden leven. Iedere dag weer opnieuw.

Dohmen wijst er met nadruk op dat goed voor jezelf zorgen betekent dat je het heft in handen neemt en je leven vormgeeft. Je wordt niet geleefd, het kan niet zo zijn dat je op een dag wakker wordt en denkt: hé, verrek, hoe kom ik hier nou, in dit huis, in dit werk, met deze vrienden? Als je goed voor jezelf zorgt weet je (beter) hoe je in elkaar steekt, dan 'werk' je aan jezelf, maak je keuzes die goed voor je zijn, maar verlies je daarbij nooit het belang van de ander uit het oog. Het is juist de kunst om samen te leven. Als ideaal ziet Dohmen een jazzband voor zich die improviseert. De verschillende leden van de band hebben oog voor elkaar, doen een stapje terug als het moet, maar nemen ook de ruimte om hun eigen partij te spelen.

"Meester over mijn eigen leven"

Jacques Reiners Foto: Lorraine Bodewes

"Ik wil wat maken van het leven, en niet alleen voor mezelf", zegt Jacques Reiners, hoofd van Studium Generale. "Ik vind het daarom heel belangrijk dat het programma van Studium Generale ergens over gaat. Dat het kloten heeft. Vanavond hebben we een avond over Srebrenica, die gebeurtenis is een ankerpunt voor mij, net als Auschwitz."

Het is een utopie om te denken dat je het leven naar je hand kunt zetten, constateert hij nuchter. "Er zijn feiten en gebeurtenissen waar je niets over te zeggen hebt. In de maatschappij, maar ook in je eigen kleine kring. Neem het

gezin waar je uit voortkomt. Ik ben opgegroeid met een moeder en zus met psychiatrische problemen, ik heb kwetsuren opgelopen die me tot op de dag van vandaag achtervolgen. Ik had lange tijd last van emoties die je liever niet zou hebben. Ik was kwaad, verdrietig of bang en kon daar eindeloos over doormalen. Die emoties werden te groot, gingen me belemmeren, ik raakte er niet meer van los. Ik sliep slecht, werd moe, ging slechter functioneren op mijn werk en kreeg ongelooflijke last van mijn rug." Hij klopte aan bij een filosoof – "ik had een enorme weerzin tegen alles wat psychiater of

therapeut heette" – die zijn coach werd en hem de weg wees naar Shaoline Kempo. Dat is een oosterse vechtsport waarin naast vechttechnieken veel aandacht is voor fysieke training, meditatie en Chi Kung, oftewel: hoe word je meester over je energie. Sinds zeven jaar volgt Reiners iedere dinsdagavond een training van twee uur. "Het werkt als een batterij. Het zorgt ervoor dat ik aan de gang blijf, dat ik steeds meer autoriteit over mezelf krijg. Geluk? Ik vind het al prima als ik niet ongelukkig ben. Ik wil graag meester zijn over mezelf. Soms heb ik het gevoel dat het me lukt. Dan kan ik me helemaal voorstellen dat een monnikenbestaan, zoals ik dat tijdens mijn sabbatical in Azië zag, innerlijke rust geeft."

Het vechten is niet bedoeld om de ander letterlijk te treffen, het gaat erom dat je jezelf onder controle krijgt, legt hij uit. Via meditatie leer je invloed uit te oefenen op bepaalde hersenfuncties. "Je oefent om het denken los te laten, dat is heel lastig, want je hoofd wil maar door. Als het lukt, gebeurt er iets dat bergwandelaars ook wel ervaren, of hardlopers. Door de inspanning ervaar je uiteindelijk alleen nog maar je hartslag en ademhaling. Op een bepaald moment denk je: ik heb niet gedacht, ik heb een leeg hoofd."

"Het fysieke en mentale gaan hand in hand. Het lijkt alsof er de afgelopen zeven jaar in mijn onderbewuste iets is ingesleten waardoor emoties minder met me op de loop gaan. Ik ben harder geworden voor mezelf, fysiek (soms slaan we elkaar op de onderarmen tot ze blauw zien) en psychisch, en eigenlijk milder voor

de ander."

Harder betekent hier niet ongevoeliger. "Het is eerder de acceptatie dat onaangename zaken bij het leven horen en dat er maar één is die verantwoordelijk is voor mijn leven: ikzelf." En wat de mildheid voor de ander betreft: dat heeft weinig te maken met "moederlijke troost", laat staan met "een zachte heelmeester. Je bent eerlijk en empathisch. Je probeert te helpen, maar op zo'n manier dat de ander met zijn levensproblemen aan de slag gaat."

Een tijd geleden belde Reiners naar de Shaoline Kempo-meester. Hij had last van zijn knie en kon daardoor niet aan alle oefeningen meedoen. Was dat een probleem, vroeg hij zich af. "Er heeft ook iemand meegedaan met een halfzijdige verlamming, antwoordde de meester. Meer niet. Hij houdt je een spiegel voor, maar het blijft aan jou. Al draait het uiteindelijk niet om jezelf. In onze Shaoline Kempo groep domineert niemand, we hebben allemaal hetzelfde pak aan, werken in een hele kleine ruimte en moeten dus goed in de gaten houden waar de ander staat. Het lijkt op tangodansen. Beginners botsen altijd tegen andere paren op. Ze zijn teveel met zichzelf bezig."

De weg is lang, weet Reiners. "Joep Dohmen schetst een ideaal van een mens die zichzelf ten diepste kent, die kan omgaan met zijn onvolkomenheden, zijn kwaliteiten benut, iemand die oog heeft voor zichzelf, de ander en de maatschappij. Het gaat niet vanzelf, dat weet ik uit ervaring. Je trapt keer op keer in dezelfde val. Het enige wat ik doe is *proberen*."

■ Riki Janssen

De weg naar geluk loopt via de ander

Marieke Wichers Foto: Lorraine Bodewes

"Bij levenskunst denk ik aan het maken van keuzes die leiden naar geluk", zegt psycholoog Marieke Wichers (31). "Dat valt niet mee. Iedereen wil gelukkig worden maar veel mensen blijken toch niet in staat om de juiste keuzes te

maken. Zelf vind ik het ook lastig. Waar word ik gelukkig van? Ik wilde bijvoorbeeld promoveren, dat vond ik belangrijk, heb ik gedaan. Maar later dacht ik: word ik daar nou gelukkig van? Ambieer ik een hoge positie? Nee. Wat

wil ik dan wel? Toen dacht ik aan het vrijwilligerswerk dat ik heb gedaan in Peru. Daar was ik enthousiast over."

Wichers doet onderzoek naar mindfulness (aandachtstraining) om te achterhalen of mensen

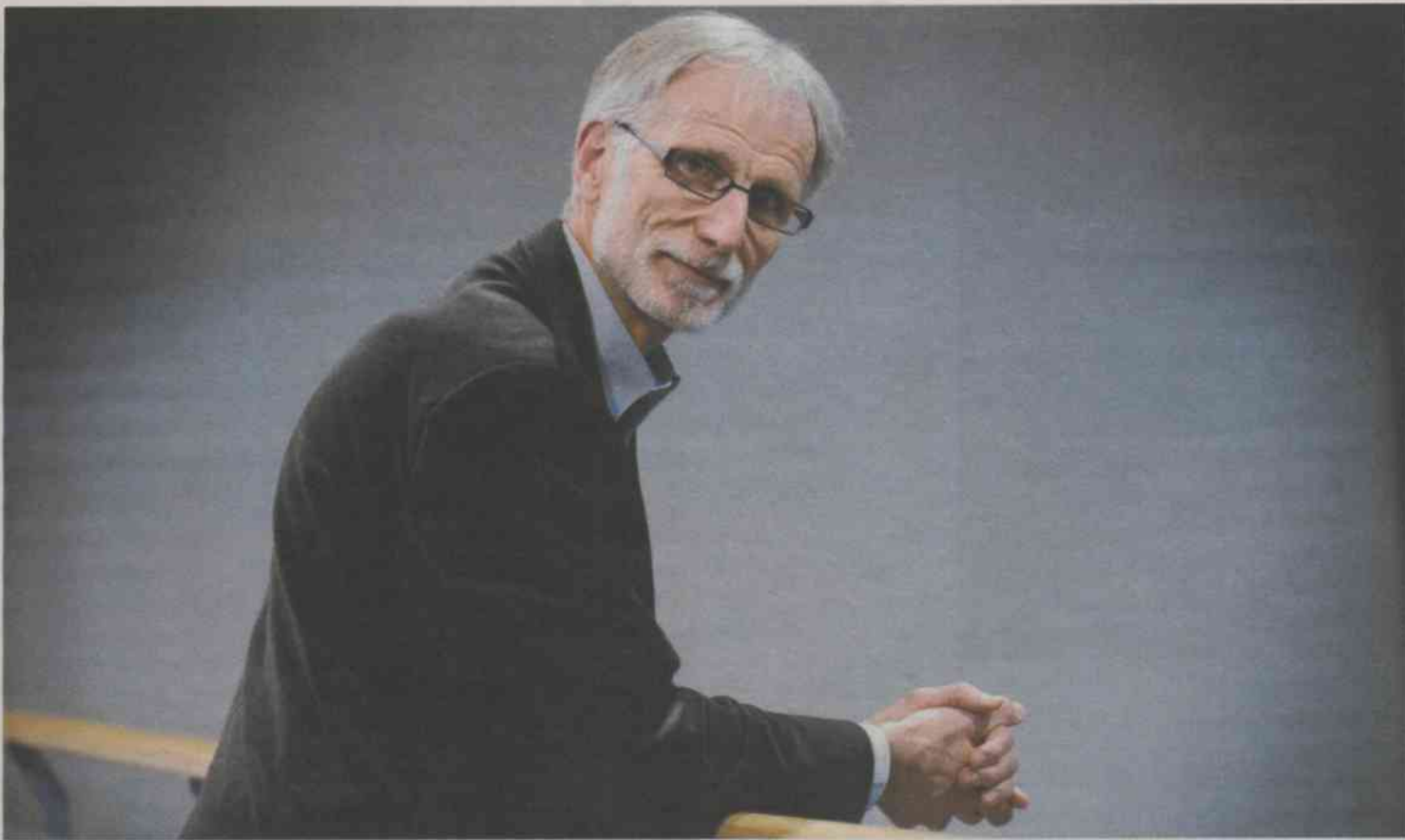
met depressieve klachten er mentaal weerbaarder van worden. Zelf doet ze niet aan mindfulness maar ze probeert wel haar aandacht te richten op het moment, want dan valt er volgens haar pas iets te kiezen. Een voorbeeld. "Ik ben pas verhuisd en heb me regelmatig lopen ergeren aan allerlei dingen die niet goed geregeld waren. Toen ik me van mijn irritaties bewust werd, er aandacht voor had, kon ik er iets aan doen. Ik dacht: wil ik dit? Vind ik dit belangrijk? Nee. En toen liet ik het los. Dat lukt natuurlijk niet altijd. Maar hoe vaker je dat doet, hoe makkelijker het gaat. Zo werken onze hersenen. Bij herhaling ontstaat er een route in het brein, vergelijkbaar met een stroom water die een geul veroorzaakt in het zand. Op die manier kun je jezelf dus enigszins vormgeven."

Onder levenskunst verstaat ze echter ook concrete zaken als een ordelijk dagritme, op tijd naar bed. "Ik heb aardig wat uren slaap nodig. Ben ik moe, dan raak ik sneller geïrriteerd. Ook zorg ik dat ik genoeg eten in huis heb. Als ik honger heb, dan richt mijn geest zich enigszins obsessief op voedsel. Dit soort orde maakt het leven makkelijker. Ik heb bijvoorbeeld een hekel om naar bed te gaan. Maar als ik vaste tijden hanteer, dan lukt dat beter."

Gelukkig zijn lukt alleen in harmonie met anderen, zegt ze. "Ik kan geen mooie muziek maken als de anderen niet meespelen, ongelukkig zijn. Je hebt elkaar nodig, mijn belang is ook dat van de andere muzikanten. De weg naar mijn geluk loopt via de ander."

■ Maurice Timmermans

Een wereld te winnen

Paul Knibbeler Foto: Loraine Bodewes

"Ik ben er heilig van overtuigd dat er een wereld te winnen valt als meer mensen zouden gaan mediteren." Paul Knibbeler, 57, is interim-directeur bij de faculteit psychologie en al bijna veertig jaar beoefenaar van transcendente meditatie (TM). "Begin jaren negentig heb ik samen met vierduizend anderen een maand lang gemediteerd in Washington, een van de meest geweldadige steden in Amerika. Het was die maand erg warm - 33 tot 34 graden - en dat is meestal niet gunstig voor het aantal geweldsdelicten. Toch daalden de criminaliteitscijfers in die weken met tientallen procenten, zoals vooraf was aangekondigd. Het beoefenen van stilte heeft effect op de maatschappij, ik ben daarom heel gelukkig met de vlucht die *mindfulness* nu neemt. Het is een

gedemystificeerde vorm van TM, geen goeroes, geen ceremonieel. Dat maakt dat sceptici gemakkelijker zullen meedoen."

Hij was negentien, studeerde economie in Tilburg, en had het katholieke geloof van zijn ouders de rug toegekeerd. "Ik was zoekende en erg geïnteresseerd in oosterse filosofie, vond het een verrijking om te ontdekken hoe andere tradities tegen levensvragen aankeken. Ik was ook gefascineerd door de leninistisch-marxistische studentenbeweging. Maar toen ik van een vriendin hoorde dat je door transcendente meditatie fysiologisch een diepere rust bereikt dan in slaaptoestand, maar dat je geest klaar wakker blijft, wist ik het: dit wil ik zelf ervaren."

Hij was meteen verkocht en liet een mogelijk lidmaatschap van de uiterst linkse studentenbeweging varen. "Al na twee keer werd ik 's ochtends niet meer moe wakker van het dromen en denken. Ik was veel relaxter." Relax is hij nog steeds, mediteren is sinds die tijd deel van zijn leven. Hij staat nu iedere ochtend om 5.15 uur op om zijn yogaoefeningen te doen en een half uur te wijden aan TM. "Daarna ontbijten en om 8.00 uur ben ik op het werk." Aan het einde van de middag of het begin van de avond mediteert hij nog een keer.

Transcendente meditatie is een techniek om de gedachten die je hoofd continu vullen een halt toe te roepen, vertelt Knibbeler, die ook een tijdlang TM-leraar is geweest. "Wij werken met een

mantra, een klank zonder betekenis, waar ze bij *mindfulness* de ademhaling gebruiken. Als je de techniek goed toepast, werkt het bij iedereen. Je ervaart voor honderd procent wat diepe stilte is. Het is met niets te vergelijken, het is volmaakte vrede, een diep geluk dat onafhankelijk is van status of levenscondities. Het is een thuiskomen bij jezelf en dat is wat mij betreft de hoogste vorm van zelfzorg."

Iedereen kent "geluuksmomenten die je moeilijk kunt verklaren", zegt hij. "In 2007 stierf mijn vader. Op de dag dat hij begraven werd, was het mooi weer. Ik zat 's ochtends op de fiets en bereidde mijn toespraak voor, dacht na over hem, constateerde dat hij een goed leven had gehad en dat hij vredig was overleden. En opeens overviel me het gevoel dat het goed was. Ik was gelukkig en bleef dat die hele dag."

Zelfzorg, transcendentie meditatie, *mindfulness*, het heeft allemaal niets te maken met "navelstaarderij", benadrukt Knibbeler, laat staan met een bestaan zonder ambitie. "Je kunt pas een maximale bijdrage aan de samenleving leveren als je met jezelf in het reine bent, als je stabiel bent. Iemand die ongelukkig is, moet grote moeite doen om iets bij te dragen. Ik merkte als student al snel dat ik meer respect kreeg voor de mening van anderen. Ik liet die meer in hun waarde. Dat is uitgegroeid tot respect voor alles wat leeft, tot de keuze voor een leven van geweldloosheid."

Wat dat betekent in het dagelijkse leven? "Ik probeer oprecht te zijn, tegen mezelf en andere mensen. Ik probeer hen, bijvoorbeeld hier op het werk, te behandelen zoals ikzelf wil worden behandeld. Ik ben ook sneller bereid om dingen recht te zetten als ik iets verkeerd heb gedaan. Die houding groeit door zelfzorg."

Hij grinnikt als hij terugdenkt aan de introductiemiddag voor de UM-cursus academisch leiderschap die hij onlangs bezocht. "Er was een Engelstalige spreker die vertelde over een journalist die Ghandi ondervroeg.

"U bent politiek zeer geëngageerd, hoe houdt u dat vol?"

Ghandi: "Ik mediteer iedere dag een uur."

"Maar als de problemen oplopen, wat doet u dan?"

Ghandi: "Dan mediteer ik twee uur."

■ Riki Janssen

Ineens bang voor de dood

Yvonne van Leeuwen Foto: Loraine Bodewes

"Als een *spectator* die voortdurend over de schouder van de *actor* meekijkt", zegt Yvonne van Leeuwen (57), huisarts en hoofddocent van de vakgroep huisartsgeneeskunde. Ze wil maar zeggen: bij alles wat ze doet vraagt ze zich af

waarom ze het doet en of het zin heeft. "Knap vermoeiend soms. Mensen die wat onbekommerd in het leven staan, kan ik weleens benijden. Waarom altijd zo moeilijk doen, denk ik dan.

"Mijn generatie heeft het religieuze jargon - ter-

men als verlossing, bevrijding, vergeving - als een slangenheid van zich afgegooid, maar we zijn er wel door gevormd. Maar welke waarden hebben we onze kinderen meegegeven? We hebben nagelaten om het religieuze jargon te vertalen in wereldse begrippen zoals edelmoedigheid, loyaliteit. Jongeren vinden alles 'hip' of 'leuk' maar die woorden volstaan niet, raken niet de essentie van ons bestaan.

"Als ik naar de jongere generatie kijk, dan zie ik dat die vooral geniet van het moment. De jeugd lijkt genoeg te hebben aan een soort hedonistische levensgevoel. En dan vraag ik me weleens af: komt het goed? Vinden ze straks de tekst waarmee ze betekenis kunnen geven aan hun wereld?"

"Zelf heb ik, terugkijkend, mijn leven zo vormgegeven zoals ik het in grote lijnen wilde. Los van de rampen dan. Als docent maar ook als huisarts heb ik iets voor mensen kunnen betekenen en ze soms een duwtje in de rug gegeven. Ik heb niet altijd goed voor mezelf gezorgd. In mijn werk heb ik rooibouw op mezelf gepleegd, wat leidde tot een burnout. Je denkt dat de stok verder reikt dan in werkelijkheid het geval is. Een vorm van hoogmoed eigenlijk.

"Ik bevond me op de bodem en heb toen meer

zicht gekregen op mezelf. Mijn contouren werden helderder. Tot aan onnozelheden toe. Dat ik van panorama's houd bijvoorbeeld. Sinds die tijd weet ik ook eerder wat ik ergens van vind. Dat schept helderheid. Mensen in mijn omgeving weten wat ze aan me hebben.

"Tegelijk wil ik voorkomen dat zoiets als zelfzorg op een soort Woutertje Pieterse-niveau belandt, ik bedoel, het kan ook truttig en burgerlijk uitpakken: voor jezelf zorgen door je schuil te houden in de *mainstream*, geen risico te nemen, geen vijanden te maken. Moed hoort er ook bij, en ongehoorzaamheid, tegen de stroom in gaan, moeilijke beslissingen nemen. Je mag bang zijn maar je moet wel doorlopen, je niet laten afschrikken.

"Ook niet voor de dood. Als tiener schreef ik daar gedichten over en deed ik vrijwilligerswerk in een sterfhuis. Ik vond de dood in zekere zin iets moois. Een paar jaar geleden, toen mijn zwager stierf, werd ik er ineens bang voor. En het is natuurlijk ook een hele klus om te erkennen dat je er straks niet meer bent. Maar goed, wat me gerust stelt is dat ik als huisarts weet en heb gezien dat mensen in staat zijn om te sterven, zich eraan kunnen overgeven."

■ Maurice Timmermans

Filosoof Coen Simon houdt een pleidooi voor het sociale zelf

Houd toch op met dat zoeken naar jezelf!

Coen Simon Foto: Hans Vermeulen

zich in de onderlinge omgang. Dat begint al bij baby's. "Waar zou, ontwikkelingspsychologisch gesproken, het beginpunt van het zelf liggen?", vraagt Simon. Bij het geknuffel, de aanmoediging, het enthousiasme van de ouders, luidt het antwoord. "Het zelf dat het kind zo opbouwt, bestaat welbeschouwd dus uit de loftuizingen van een ander."

Voor de goede orde, Simon zegt niet dat het zelf niet bestaat. Het is er, alleen niet op zichzelf, maar in samenhang met de wereld om ons heen, in actie als het ware. Hij beweert dus ook niet dat zelfreflectie geen zin zou hebben. Dat heeft het wel, niet om je naar je eigen kern te leiden maar om je handelen bij te sturen, om te zorgen dat je beter met de "vreemde wereld" om kunt gaan.

Het vinden van je diepste kern, los van alles om je heen, is even onmogelijk als het spreken van een taal die alleen jij kent, zegt Simon. Taal bestaat bij de gratie van het collectief, kan daar ook alleen maar bestaan en functioneren, en dat geldt ook voor de menselijke identiteit. Maar wat moeten we dan aan met de aloude Griekse spreuk *gnothi seauton*, 'ken jezelf'? Die moeten we eigenlijk anders lezen, beweert Simon. Hij geeft de voorkeur aan een vertaling die de laatste tijd opgeld doet en

die de spreuk uit haar individualiserende context haalt: 'weet je plaats'. Met andere woorden, denk niet dat je de hemel te verdienen hebt, dat je daar recht op hebt, besef dat niet alles mogelijk is. Het is het verschil tussen de oude en de nieuwe spiritualiteit, zegt Simon. In de oude, vertegenwoordigd door de gevestigde godsdiensten, ligt de nadruk veel meer op bescheidenheid, op het accepteren van het aardse tranendal en het proberen er nog wat van te maken. De nieuwe spiritualiteit, de nieuwe levenskunst van mensen als Joep Dohmen, "claimt dat het mogelijk is via zelfzorg zo'n goed inzicht te krijgen in jezelf, dat je jezelf ook kunt verbeteren", liet Simon vorige week in *HP/De Tijd* optekenen. En hij vervolgt: "Wat aanmatigend."

Moeten we hier nu zenuwachtig van worden, onrustig omdat we niet meer op zoek kunnen naar ons diepste zelf? Integendeel. Wie de visie van Coen Simon omarmt zal ervaren dat het leven ook nog iets anders kan zijn dan een eindeloze zoektocht naar het eigen innerlijk. Je hoeft jezelf niet te zoeken, je moet gewoon jezelf zijn, en dat is iets dat helemaal vanzelf gaat. Wat een rust.

■ Wammes Bos

Gezondheidsweek in teken van werkdruk

Schiet ik snel in de stress? Ben ik van nature nogal gespannen? Of wordt er simpelweg teveel van mij verwacht? Menig medewerker van de Universiteit Maastricht zou zich dit – als hij het al niet doet – regelmatig moeten afvragen. Want: stress herkennen is één belangrijke stap. Stress voorkomen de volgende stap.

De UM-gezondheidsweek, die in maart zal plaatsvinden, is gerelateerd aan de thema's stress en werkdruk. Het Health & Fitnessprogramma, een initiatief van het college van bestuur en georganiseerd door UM-Sport en personeelszorg, brengt gezondheid nog eens extra onder de aandacht van de medewerkers. Daartoe behoorde ook de body-age-test in het sportcentrum in Randwyck, een paar weken geleden. Een computerprogramma registreerde gewicht, lengte, bloeddruk, vetpercentage, uithoudingsvermogen en lenigheid en kwam met een oordeel over de lichaamsleeftijd van de betreffende persoon.

In maart is er dus aandacht voor de geestelijke gezondheid. Er zijn verschillende workshops, interactieve lezingen en een informatiemarkt. Allemaal om de werknemer wakker te schudden, "zodat hij bij zichzelf stilstaat, nadenkt over of en hoe hij stress ervaart", zegt Peter Dormans, hoofd Arbo. "Uit een werkbelevingsonderzoek van 2007 bleek dat UM-medewerkers niet negatief, maar ook niet positief oordeelden over de werkdruk. We doen het zeker niet slecht, maar de organisatie kan medewerkers wel in de gelegenheid stellen bepaalde factoren te herkennen, er op tijd iets aan te doen, zodat de werkbeleving in elk geval aan de goede kant komt en blijft." Daarnaast hebben de bonden, weet Dormans, geconcludeerd dat stress en werkdruk "primaire risico's zijn in het onderwijs in z'n totaliteit".

Zijn de medewerkers en studenten tegenwoordig meer bezig met hun geestelijke gezondheid, luidt de vraag aan hoofd UM-Sport Birgitte Hendrickx. "Ik hoor het wel steeds vaker. Het studentenservicecentrum heeft op donderdagmiddag een les mindfulness geregeld voor zijn eigen medewerkers. De opkomst was goed, zo'n 20 tot 25 mensen, en de klachten zijn afgenomen, maar goed, de groep is te klein om een hard positief oordeel te vellen."

Ook de les mindfulness, opgenomen in het UM-sportprogramma, doet het goed. "We hebben meer uren moeten inplannen." Daarnaast geeft UM-Sport ook yoga, pilates en krijgskunst aikido. Tijdens de gezondheidsweek kunnen medewerkers kennismaken met deze op lichaam en geest gerichte sporten.

■ WD

Het zal een ruime maand geleden geweest zijn. Zaterdagochtend, de onvolprezen *Tros Nieuwshow* op Radio 1. Filosoof Coen Simon (36) wordt ondervraagd over zijn nieuwe boekje, *Waarom we onszelf zoeken maar niet vinden; zelfhulp voor denkers, tobbers en narcisten*.

Dat klinkt al goed, zo'n titel. En de schrijver klinkt ook goed. Een opgeruimd jongmens, sterker, wie de achterflap van het boek ziet: een jochie nog bijna, die in nuchtere bewoordingen uit de doeken doet waar het hem om gaat. Hij blijkt een snaar te raken, want in de weken daarna verschijnt zijn boodschap overal, en gaat zijn boekje, zo horen we in boekhandelskringen, tamelijk vlot over de toonbank. Waarom klinkt het goed, zo'n titel? Ach, iedereen kent ze wel, de mensen die van cursus naar cursus gaan ter verrijking van hun innerlijk leven, op zoek naar de kern, de bron, de balans of wat al niet. En die dat allemaal dus kennelijk nooit vinden, want anders hoefden ze niet telkens op herhaling. Coen Simon gaf in een opiniestuk in *NRC Handelsblad* een kleine bloemlezing uit het aanbod: "Een tiendaagse stilletteraite in een boeddhistisch klooster, meditatief schilderen om je onzichtbare innerlijk zichtbaar te maken, contemplatief dansen, spiritualiteit voor kinderen (ook heilzaam voor ouders!), zingen om je ziel te horen, of ontdek de Geheime Wetten van Newton en zie hoe wetenschap en spiritualiteit verbonden blijken."

Ofschoon de verleiding groot zal zijn geweest maakt Simon in zijn boekje de zoekers naar zielenheil niet belachelijk; wel de goed florende industrie die er omheen gegroeid is. Het probleem van de zoekers, zegt hij, is dat ze het nooit zullen vinden omdat ze èn op de verkeerde plaats en op de verkeerde manier zoeken. Niet voor niets citeert hij Connie Palmen: "Zoek uzelf niet, want u bent het al."

De grote misvatting, vindt Simon, is dat we het 'zelf' als een losstaand iets beschouwen, iets wat zich diep van binnen in de mens bevindt, iets wat te benoemen en te omschrijven valt. En iets waarvan we kennelijk losgezongen zijn, want waarom het anders zoeken? Meer nog, we willen dat 'zelf' verbeteren, we streven naar het volmaakte 'zelf'.

Maar waar hebben we het dan over? Welke eigenschappen bepalen wie iemand is? En wie bepaalt welke eigenschappen karakteristiek en authentiek zijn en welke niet, of minder? De vragen zijn bijna retorisch, want de blik wordt meteen al daarop gericht waar het antwoord te verwachten is: wie en wat en hoe iemand is, dat wijst zich uit in de menselijke interactie. Niemand is in staat om zichzelf zo te definiëren dat de mensen in zijn omgeving, de collega's, de familie, pa of ma of de kinderen, het er allemaal mee eens zijn. Als pa vindt dat hij een goed luisterende en begripvolle man is, zullen zijn dochters wellicht verontwaardigd krijsen dat hij altijd zijn mening oplegt en hen dus niet serieus neemt. Het aardige is, het kan allebei waar zijn, afhankelijk van het perspectief van de spreker. Wat Simon maar wil zeggen is: "Authenticiteit is altijd opgebouwd uit twee perspectieven, dat van de ander en dat van de zelfreflectie."

En daarmee is hij precies waar hij wezen wil: mensen zijn sociale wezens, wie we zijn vormt

MEDEDELINGEN

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

Faculty of Humanities and Sciences (vakgr./comm./studiever.): Kennistechnologie/ The Department of Knowledge Engineering, Education Office MICC, Bouillonstraat 8-10, room 0.002, tel. 3883454. E-mail: bo-micc@micc.unimaas.nl, before Friday 12.00 hours

Cultuur- en Maatschappijwetenschappen/Arts and Social Sciences: Bur. Onderwijs, Grote Gracht 90-92, tel. 3883946, e-mail: Frontoffice@fdcw.unimaas.nl voor vrij. 17.00 uur.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): Student Recruitment Office, Fac.Bur. Tongersestraat 53, tel. 388 3705/3941, kopij voor vrij. 12.00 uur, e-mail: publicrelations@efb.unimaas.nl

Faculty of Health, Medicine and Life Sciences:

- **FdG (vakgr./comm./studiever.):** Sandra Habets, Fac.Bur. niveau 2, kamer 2.531A, Uns 40, tel. 3881817, voor vrij. 12.00 uur, e-mail: sandra.habets@facburfdg.unimaas.nl

- **FdGW (vakgr./comm./studiever.):** L. Hagens-Hoogsteder, Fac.Bur. niveau 1, UNS50, tel. 3881851, voor vrij. 12.00 uur.

Faculty of Psychology and Neuroscience (vakgr./comm./studiever.): Yvonne Lenoir, tel. 3884123, e-mail: y.lenoir@psychology.unimaas.nl en Isabel Hikisch, tel. 3881911. e-mail: i.hikisch@psychology.unimaas.nl, Bureau Onderwijs, FdP, UNS40 Oost, voor vrijdag 12.00 uur.

FdR/Faculty of Law (vakgr./comm./studiever.): Nicki van Dijk, Education Office, Lenculenstraat 26, tel. 3884806, before Friday 12.00 uur.

Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: Communicatie & Relatiebeheer, Annabel Reker, Bonnefantenstraat 2, tel. 3885222 of 3885224

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel: 3883174

ALGEMEEN

■ AbvaKabo FNV

De vakbondsconsulent ABVAKABO FNV, Els Rhijsburger, heeft open spreekuur op iedere MAANDAG van 12.00 - 13.30u op k. 2.001 MBB 8 tel. 8 1921 en op iedere DONDERDAG van 15.00 - 16.30u in k. 1.311 Uns 50

■ Alumni Office

Het Alumni Office beoogt het creëren en onderhouden van een levenslange band tussen de Universiteit Maastricht en haar alumni. Wanneer je afstudeert met een erkend diploma ben je alumnus/alumna en word je automatisch opgenomen in het alumnidatabestand. Na je studie kan de UM wat voor jou betekenen maar jij ook wat voor de UM! We organiseren regelmatig themabijeenkomsten en borrels op plekken door heel Nederland en daarbuiten. Ook als bijna afgestudeerde kun je je alvast in dit netwerk begeven. Kijk voor meer informatie op www.alumni.unimaas.nl of bel met Ine Kuppen of Daniëlle Townsend 043-3885221.

■ Maastricht Centre for Entrepreneurship

E Have you ever dreamt of starting your own business? Do not stall but put your knowledge and creative ideas into action! The Maastricht Centre for Entrepreneurship helps students, alumni and employees in starting their own company. Well proven practically-oriented courses on entrepreneurship, workshops, tailor-made advice and a strong network in Limburg help you get through the first five critical years of your business. Whatever stage your idea, contact us now to find out how we can help you. More info: Bram van Beek, b.vanbeek@mcfe.unimaas.nl, 043 - 388 4615.

■ Hoogstarters Maastricht

Speel jij met het idee te gaan ondernemen? Of ben je een jonge ondernemer die in de laatste 5 jaar gestart is? Neem dan snel contact op met om te kijken wat Hoogstarters Maastricht voor jou kan betekenen. Door middel van de Masterclass Entrepreneurship & Business Planning, workshops en individuele coaching helpt Hoogstarters studenten en alumni van HBO en WO instellingen bij het opstellen van een goed businessplan en de daadwerkelijke start van hun bedrijf. Uiteraard kunnen ook starters die reeds een businessplan hebben via Hoogstarters Maastricht de levensvatbaarheid van hun onderneming vergroten. Tenslotte biedt het project tal van extra ondersteuning en uiteraard de gelegenheid tot het vergroten van je netwerk! Meer info: Bram van Beek, info@hoogstarters-maastricht.nl, 043-3884614

■ LOOPBAANCENTRUM

Bij het Loopbaancentrum van de Universiteit Maastricht kunnen medewerkers terecht met vragen over hun huidige werksituatie, toekomstige loopbaanontwikkeling (binnen of buiten de UM) en een opleidingsadvies. Heb je behoefte aan meer informatie of een persoonlijk loopbaanadvies, raadpleeg dan de website van het Loopbaancentrum (www.loopbaancentrum.unimaas.nl) of neem contact op met een van de loopbaanconsulenten, tel. 3885323/ 3885324.

■ Universiteitsbibliotheek

Universiteitsbibliotheek tijdens kerstvakantie en het weekend 2 - 4 januari 2009
* **Bibliotheek Randwyck en het Computerlandschap Randwyck**
Gesloten tijdens de kerstvakantie van woensdag 24 december 16.00 tot en met zondag 4 januari.

* Bibliotheek Binnenstad

- Gesloten tijdens de kerstvakantie van woensdag 24 december 16.00 tot en met donderdag 1 januari.
- Vrijdag 2 januari geopend van 08.30 - 22.00 (presentiebibliotheek).
- Zaterdag 3 januari geopend van 11.00 - 22.00 (van 09.00 - 11.00 en vanaf 14.00 presentiebibliotheek).
- Zondag 4 januari geopend van 11.00 - 22.00 (presentiebibliotheek).

■ University Library

E University Library during Christmas holiday and the weekend of 2 - 4 January 2009

* The Randwyck Library and the Randwyck Computer Resource Centre
Is closed during the Christmas holiday from Wednesday 24 December 16.00 through Sunday 4 January.
* The Inner City Library is closed during the Christmas holiday from Wednesday 24 December 16.00 through Thursday 1 January.
- Friday 2 January the Inner City Library is open from 08.30 - 22.00 (reference library).
- Saturday 3 January open from 11.00 - 22.00 (between 09.00 - 11.00 and from 14.00 reference library)
- Sunday 4 January open from 11.00 - 22.00 (reference library)

■ Vertrouwenspersoon

Als student of medewerker kun je op je studie of werkplek last hebben van ongewenst gedrag, zoals (seksuele) intimidatie, agressie, pesten, of ongelijke behandeling. De ervaring leert dat de meeste mensen dit eerst zelf proberen op te lossen. In sommige situaties kun je de hulp van de vertrouwenspersoon goed gebruiken. Zij is volstrekt onafhankelijk, en kan je tips en adviezen geven, maar ook tot een interventie besluiten. Schroom daarom niet om haar te benaderen. Marloes Rikhof is bereikbaar via email (m.rikhof@bu.unimaas.nl) of tel (043-3882513).

■ Confidential advisor

E Being a student or employee you can experience undesirable behavior, like (sexual) harassment, aggression, bullying or unequal treatment. Usually people try to solve this by their selves, but sometimes it is wise to call in the confidential advisor. She works totally independent, she may give you advice and she also can decide to intervene. Don't hesitate to contact her. Marloes Rikhof is available by mail (m.rikhof@bu.unimaas.nl) or by phone (043-3882513).

STUDENTEN

Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: Communicatie & Relatiebeheer, Annabel Reker, Bonnefantenstraat 2, tel. 3885222 of 3885224

■ STUDENTEN SERVICE CENTRUM

Visitors' Centre- Informatiebalie: Bonnefantenstraat 2
De bezoektijden zijn: maandag t/m vrijdag 9.00- 18.00u, zaterdag 10.00-16.00 uur.

Het Studenten Service Centrum, Visitors' Centre en Coffeelovers, Bonnefantenstraat 2, zullen gesloten zijn vanaf donderdag 25 december 2008 tot en met zondag 4 januari 2009.

Callcenter:

De openingstijden zijn: maandag t/m vrijdag 9.00-tot 17.00u. Voor vragen m.b.t. (her)inschrijvingen, aanvragen van studie-informatiepakketten en voor het maken van afspraken met studentendecanen en studentenpsychologen: 043-3885388 of study@unimaas.nl.

Studentendecanen:

Inlooppreekuur: dinsdag 14.00-16.00u, Bonnefantenstraat 2. Een afspraak kun je maken via het Callcenter tel.043-3885388 of bij de Informatiebalie Visitors' Centre.

Van 24 december 2008 tot en met 2 januari 2009 is het studentendecanaat gesloten.

Er is in deze periode geen inlooppreekuur. U kunt een bericht achterlaten op studentendecanen@ssc.unimaas.nl.

Steunpunt Disability Management:

Voor studenten, docenten, en andere geïnteresseerden: Alles wat je wilt weten over studeren met een functiebeperking. Bel of stuur een e-mail. Meer informatie is ook te vinden via www.unimaas.nl/dm
Openingsuren: maandag tot en met donderdag van 10:00 tot 12:00 uur Tel.: 043-3885272

Van 22 december 2008 tot en met 2 januari 2009 is het steunpunt Disability Management gesloten. U kunt een bericht achterlaten op disability@ssc.unimaas.nl.

Studentenpsychologen:

Voor een gesprek met de studentenpsychologen Heiny Eilkes, Wendy Geijen of Maddy Meijers kun je een afspraak maken via het Callcenter tel.043-3885388/3883979

UM CAREER SERVICES

UM Career Services begeleidt studenten op een professionele en persoonlijke manier met vragen over studiekeuze & loopbaanplanning. Een Quick Career Advice wordt aangeboden als eerste service. Wanneer je dieper op je vragen in wilt gaan biedt UM Career Services ook andere diensten, zoals individuele loopbaanbegeleiding, informatie & voorlichting, trainingen & workshops.

Bezoek de website: www.unimaas.nl/careerservices

- QUICK CAREER ADVICE

Helder krijgen wat je wilt, hulp bij het exploreren van je studie- of loopbaanopties, ondersteuning bij je sollicitatie? Voor al deze én andere loopbaan- of studiekeuzevragen maak je gewoon een afspraak voor een gesprek van 15 minuten. Bel voor een afspraak: 043 3885388.

- CAREER & INFORMATION CENTRE

Alle informatie die je zoekt over studie, stage en arbeidsmarkt in binnen- en buitenland is ter inzage bij het Career & Information Centre: Bonnefantenstraat 2, kamer B 1.35, tel. 043 3885328.

Vanwege kerstvakantie en herinrichting van het Career & Information Centre zijn wij gesloten van 16 december tot 5 januari.

NIEUW in het Career & Information Centre:

Folder over VSB-beurs: Ga toch weg!
* Studeer je binnenkort af als master aan de Universiteit Maastricht (afstuderen: tussen 1 maart 2008 en 31 december 2009)
* ben je niet ouder zijn dan 29 jaar, én
* heb je de ambitie om nog een vervolgstudie of onderzoek in het buitenland te doen van min. 3 tot max. 24 maanden, dan kun je een studiebeurs aanvragen bij het VSB-fonds. Een VSB-beurs bedraagt maximaal € 10.000 en is een volledige gift. Het maximale bedrag van € 10.000 wordt alleen uitgekeerd aan studenten die een 2-jarige master opleiding gaan volgen. Voor alle andere studies geldt een maximum van € 7.000.
Aanmelding: Het aanvraagformulier is te vinden op de website van de VSB-fonds: www.vsbfonds.nl/beurzen en moet elektronisch worden ingevuld en uitgeprint. Deze print dient ingeleverd te worden vóór 1 maart 2009 bij Marianne Rinkens van het Career & Information Centre van het SSC, Bonnefantenstraat 2, kamer B 1.35.

WORKSHOPS januari (Nederlandstalig)

* Competentieprofiel, 12 januari
* CV & Sollicitatiebrief, 14 januari
* Nieuwe Bachelor kiezen, 14 januari
* Netwerken voor een baan, 28 januari
Informatie en inschrijven via www.unimaas.nl/careerservices

■ STUDENT SERVICES CENTRE

E Visitors' Centre- Information desk: Bonnefantenstraat 2. Visiting hours: Monday through Friday 9.00-18.00 hours, Saturday 10.00-16.00 hours.

Student Services Centre, Visitors' Centre and Coffeelovers, Bonnefantenstraat 2, will be closed from Thursday December 25 until Monday January 5, 2009.

Callcenter:

The opening hours are: Monday through Friday 9.00 till 17.00hrs. For questions about registration, study information packages and appointments with student deans and student psychologists: 043-3885388 or study@unimaas.nl.

Student deans:

Open hours: Tuesday 14.00 - 16.00hrs, Bonnefantenstraat

2. Personal appointment tel.043-3885388 or at the Information desk of the Visitors' Centre.

The student dean's office closes as of Wednesday December 24, 2008 through Friday January 2, 2009. During this period there are no open hours. You may leave a message at studentendecanen@ssc.unimaas.nl

Service Desk Disability Management

For students, faculty and everyone else who is interested: Everything you want to know about studying with a disability. Call or send an e-mail. More information: www.unimaas.nl/dm
Office Hours: Monday until Thursday from 10:00 AM till 12:00 AM. Tel.: 043-3885272

The service Desk Disability Management closes as of Monday December 22, 2008 through Friday January 2, 2009. You can leave a message at disability@ssc.unimaas.nl

Student psychologists:

For an appointment with one of the student psychologists Heiny Eilkes, Wendy Geijen or Maddy Meijers: call 043-3885388/ 3883979

UM CAREER SERVICES

UM Career Services provides students with professional counselling and advice on all issues of career planning & study program.

A Quick Career Advice is offered as a first service. When you need a more in-depth consultation to your questions, UM Career Services also offers other services: individual career counselling, information & education, workshops & training.

Visit the website: www.unimaas.nl/careerservices

- QUICK CAREER ADVICE

Do you need help with the exploration of your career options, with the identification of what you want, or support with your job application? For these and all other career questions, just book a 15 minute face-to-face session. For an appointment, call: 043 3885388.

- CAREER & INFORMATION CENTRE

All the information you need about national and international study, traineeships and the labour market is on approval at the Career & Information Centre: Bonnefantenstraat 2, room B 1.35, tel. 043 3885328

Due to the Christmas holidays and refurbishment of the Career & Information Centre, we will be closed from December 16th until January 5th.

WORKSHOPS December (in English)

* Job Interview, December 17

* Networking for a job, December 17

For information + subscription: www.unimaas.nl/career-services

■ UM SPORT

Sportprogramma en halie Kerst en jaarwisseling 08-09

Tijdens de kerstperiode is sportcentrum Randwyck beperkt geopend. Op 25, 26 en 27 december en 1 januari is het sportcentrum gesloten. Kijk voor het programmaoverzicht op de website. Alle overige locaties van 22 december 2008 t/m 3 januari 2009 geen programma. Let op! De halie is alleen geopend als het sportcentrum geopend is.

Instapmoment januari 2009

Nog voordeliger lid worden! De verkoop is gestart van sportkaart, fitness licentie en selectpas voor 8 of 4 maanden. Je mag de kaart direct gebruiken. Voor tarieven ga naar de website. Inschrijven via de UM SPORT webshop of bij de balie in sportcentrum Randwyck.

Boels Zanders Advocaten
dekrachtvanambitie.nl

LUMIERE

2 t/m 6 februari 2009
Juridisch filmfestival

ooggetuige

Agenda

18-12	Promotie drs. Henricus W.D. Verdonck, 10.00 uur, MBB 4-6	19-12	Promotie mw. drs. Peggy M.A.J Geomini, 10.00 uur, MBB 4-6
18-12	Promotie mr. Sjoerd J.F.J. Claessens, 12.00 uur, MBB 4-6	19-12	Promotie mw. M. Eliantonio, 12.00 uur, MBB 4-6
18-12	Promotie mw. mr. Nadine H.A. Gorissen, 14.00 uur, MBB 4-6	19-12	Promotie drs. Gjalte-Jorn Y. Peters, 14.00 uur, MBB 4-6
18-12	Promotie mw. drs. Agnes Wagenaar, 16.00 uur, MBB 4-6	19-12	Promotie drs. Gjalte-Jorn Y. Peters, 14.00 uur, MBB 4-6
		08-01	Dies Natalis vanaf 10.00-14.45

15-01	Promotie Mw.drs. Maria H.J. van den Beuken-van Everdingen, 14.00 uur, MBB 4-6
16-01	Promotie Mw.drs. Stephanie S. Leone, 12.00 uur, MBB 4-6
16-01	Promotie Mw.drs. Grada G. van Bruchem-van de Scheur, 14.00 uur, MBB 4-6
22-01	Promotie Mw.drs. Veerle Van der Schans, 16.00 uur, MBB 4-6

23-01	Promotie Drs. Mw.drs. Nicole.Y.P. Souren, 12.00 uur, MBB 4-6
23-01	Promotie Mw.drs. Merel E.Noorman, 14.00 uur, MBB 4-6
23-01	Inauguratie prof.dr.ir. Jan C. Scholtes, 16.30 uur, MBB 4-6
29-01	Promotie Mw.drs. Judith M.E.M. Cosemans, 14.00 uur, MBB 4-6
30-01	Promotie Drs. Frits M.E. Franssen, 14.00 uur, MBB 4-6

Upcoming courses

Je kunt je weer inschrijven voor de 7 en 14 weekse cursussen voor de volgende activiteiten: acrobatiek, atletiek, start running, ballet, capoeira, clubpower, moderne dans, pilates, schermen, spinning, squash, tennis, yoga. Dit cursusblok start op 5 januari 2009. Inschrijven kan via de UM SPORT webshop of bij de balie van sportcentrum Randwyck.

Clubpower/pump proberen?

In de week van 5 januari kun je zonder inschrijving proeven aan de nieuwe les ClubPower; de lessen duren een half uurtje en worden gegeven op: dinsdag 6 januari om 17.15, 17.45, extra les 21.30 en 22.00 uur. Op donderdag 8 januari om 18.30 en 19.00 uur. Kom op tijd; vol=vol.

Yoga medewerkers tijdens lunch pauze

Lunch lessen yoga medewerkers binnenstad en Randwyck starten vanaf 12 januari 2009. Er zijn verschillende manieren om deel te nemen. Meer info op de website: "speciale activiteiten medewerkers".

UM SPORT webshop:

24 uur per dag, 7 dagen per week open voor bestellen en betalen (iDeal of creditcard) van sportkaart (€ 2,50 kort-

ting!), fitnessintroductie, licentie en inschrijven cursus voor UM SPORT leden en alle UM studenten.

Reguliere openingstijden balie Sportcentrum Randwyck:

- Maandag t/m vrijdag 15.00-19.30 uur
- Zaterdag 09.00-14.00 uur.

Internet: www.ssc.unimaas.nl/sport
E-mail: um-sport@ssc.unimaas.nl

■ UM SPORT

E Sports programme during Christmas and New years:

During the Christmas period Sport centre Randwyck has a restricted sports programme. December 25, 26 and 27th 2008, and January 1st 2009 the sport centre is closed. All other locations no UM SPORT programme as of December 22nd 2008 until January 3rd 2009. Check the website for an overview. Note! The desk is open when the sports centre is open.

Term January 2009

Sale has started for sports card, fitness licence and select

pass for 8 or 4 months for the January 2009 term. You can use the card immediately. For rates see our website. Register at the UM SPORT web shop or at the desk at Sport centre Randwyck.

Upcoming courses

As of December 15 registration starts for the 7 and 14 weeks course for the following activities: acrobatics, athletics start running, ballet, capoeira, clubpower, fencing, modern dance, pilates, spinning, squash, tennis, and yoga. These courses will start January 5th. Registration at the UM SPORT web shop or at the desk of sport centre Randwyck.

ClubPower/pump trial lessons

In the week of January 5th, you can try out the new edition of ClubPower during special 30 minutes trial lessons without registration. Tuesday January 6th at 17.15, 17.45, extra class 21.30 and 22.00. Thursday January 8th at 18.30 and 19.00 hours.

Yoga employees during lunch break

Lunch classes yoga for employees city centre and Randwyck will start January 12th 2009. There are several ways to join these classes. More information on our website: "special activities for employees".

UM SPORT web shop:

Open 24 hours a day, 7 days a week for online ordering and payment (iDeal or credit card) your sports card (and save € 2.50!), fitness introduction, licence or course.

Regular opening hours desk Sports centre Randwyck:

- Monday through Friday: 15.00-19.30 hrs
- Saturday: 09.00-14.00 hrs.

Internet: www.ssc.unimaas.nl/sport
E-mail: um-sport@ssc.unimaas.nl

■ STUDENTENVERENIGINGEN EN -STUDENTENORGANISATIES

E TAFELSTRAAT 13

- You're welcome to join our weekly TAIZÉ VESPER. Tuesdays 19.30 hrs at The Onze Lieve Vrouwe Church. First TAIZÉ VESPER of 2009 on Tuesday 6 January at 19.30 hrs
- TAFELEN - First Tafelen of 2009 on Thursday 8 January at 18.15 hrs. Sign in the same day before 13.00 hrs.
- End of the Year Gathering Thursday 18 December 18.30. Bring some food with you, it can be whatever you like and it only has to be sufficient for one person.
- Plans for Christmas already? Come to a Christmas 'Sprinkle of Magic' High tea. Thursday 25 December 14.00 - 18.30. The Tafelstraat team and student helpers would like to invite you for a Christmas day. You will have an opportunity to taste traditional Christmas sweets, listen to carols, poems, stories, make candles yourselves, have a

real high tea, and much more! All students willing to participate must send an E-mail to Tafelstraat 13. Application deadline: 19.12.2008.

Check our website for up-to-date information about our activities: www.tafelstraat13.nl
E-mail: tafelstraat13@ssc.unimaas.nl Phone: 043-3215651

■ INTEGRAND MAASTRICHT: STAGES

Integrand is een landelijke non-profit organisatie, geleid door en voor studenten, die voor jou de juiste stage regelt! Via ons is het mogelijk om stage te lopen bij de grote multinationals of de meer regionale bedrijven. Wij bemiddelen voor alle studie richtingen, dus of je nou Economie, Rechten of Gezondheidswetenschappen studeert, Integrand heeft een stage voor jou! Daarbij regelen wij ook business courses bij verschillende grotere bedrijven! Op zoek naar een uitdagende Economische en Rechten stage of liever iets doen op een ander gebied? Stages in alle soorten en maten van 2 tot 6 maanden met uiteenlopende vergoedingen (€300 - €1000) zijn te bekijken op onze website! Interesse in een stage? Schrijf je in via www.integrand.nl en reageer op 1 van de 500 aantrekkelijke opdrachten! Mocht je nog vragen hebben, kun je ons bereiken via tel: 043-3885350 of e-mail: maastricht@integrand.nl.

■ SPORTRAAD MUSST

Inloopuren: maandag t/m donderdag van 11.00 tot 15.00 uur (Sportcentrum Randwyck) of volgens afspraak. www.musst.nl of mail: bestuur@musst.nl

■ Student Algemeens

Stichting Omgaan met Angst zoekt studenten. Om één van onze doelstelling kracht bij te zetten zijn wij als Stichting op zoek naar een viertal studenten die in het kader van hun afstudeerscriptie (bij voorkeur masterfase) een onderwerp willen kiezen dat gerelateerd is aan de Stichting en de angst- en paniekstoornissen. Uiteraard denkt men in eerste instantie dan aan studenten psychologie of gezondheidswetenschappen, maar ook andere studierichtingen kunnen een waardevolle bijdrage leveren. Te denken valt dan bijvoorbeeld aan arbeidsrechtelijke consequenties van angststoornissen of de economische aspecten voor de maatschappij. Informatie over de Stichting is te vinden op www.omgaanmetangst.nl Wij hopen in de gelegenheid te zijn een kleine vergoeding te kunnen verstrekken in de vorm van cadeau- en/of boekenbonnen. Geïnteresseerden s.v.p. per e-mail aan te melden bij info@omgaanmetangst.nl onder vermelding in de subjectline van Scriptie 2009.

■ MKB Portal Universiteit Maastricht

Het MKB Portal Universiteit Maastricht faciliteert de kennisoverdracht tussen de universiteit en ondernemers in de

Ja,
ik wil een
baantje
en ik ben
handig
met
computers

Bij OGD werken ruim 500 studenten en afgestudeerden. Solliciteer online of bel voor een (bij)baan in de ICT.

Bel in Maastricht
040-2464055

info@ogd.nl
www.ogd.nl

OGD
Delft Amsterdam Utrecht
Eindhoven Enschede

De Academie voor Wetgeving verzorgt een geaccrediteerde opleiding tot wetgevingsjurist. Ieder jaar wordt een groep nieuwe juristen, waaronder fiscalisten, toegelaten en tevens aangesteld als trainee bij een ministerie, de Raad van State of de Tweede Kamer. Daarmee biedt de Academie een aantrekkelijke combinatie van opleiding en werk, beloond met een goed salaris.

Word jij ook een meester in het maken van wetten?

Werken en studeren als aankomend wetgevingsjurist

Wetgeven leer je in de praktijk, ondersteund door een gedegen opleiding. Trainees van de Academie werken 70% van hun werktijd in een wetgevingsfunctie. De overige 30% besteden zij aan modules waarin juridische, politiek-bestuurlijke en Europese onderwerpen de revue passeren en vaardigheden worden getraind. Ook vinden werkbezoeken en stages bij (inter)nationale instellingen plaats.

Toelating tot de opleiding

De toelating tot de opleiding is afhankelijk van een strenge selectie. Je moet, als (bijna) afgestudeerd jurist, een sollicitatieformulier invullen, deelnemen aan een psychologische test in twee delen, een schrijfproef afleggen en spreken met selectiecommissies. Als je wordt geselecteerd, word je aangesteld bij een organisatie van de rijksoverheid. De aanstelling geldt voor een duur van twee jaar en is in salarisschaal 10. Het met goed gevolg afronden van de opleiding levert de titel 'Master in Legislation' op. Ook wordt dan bezien of je een vaste aanstelling bij de rijksoverheid krijgt.

Benieuwd?

Meer informatie vind je op de website van de Academie voor Wetgeving, zie www.academievoorwetgeving.nl, onder 'Trainee-opleiding wetgevingsjurist' en meld je nu al aan voor inschrijving voor de opleiding en werken per september a.s.. Neem contact op met dhr. H.Q.M. Langeveld (070 - 312 98 38, e-mail: h.langeveld@acwet.nl) voor een informatiebrochure of het sollicitatieformulier.

Het beste traineeship

www.academievoorwetgeving.nl

Academie
VOOR WETGEVING

De
kracht
van
overtuigen

Wim Elkendaal
advocaat bij Coels Zanders Advocaten
en enthousiast pleiter

De
kracht
van
ambitie
.nl

POLITIEK
ZOEKT
VROUWEN

www.meervrouwenindepolitiek.info

DAYLI.BREAKFAST&LUNCH

Gezond, lekker & goedkoop ontbijten of lunchen? Drink bij ons de beste fair trade koffie van Maastricht!

Bij Dayli krijg je 10% korting op vertoon van je studentenpas!

WWW.DAYLI.NL

Dayli.

MOSAEFORUM133OPENFROM8TILL19

Je vindt ons bij de roltrap aan de Gubbelsstraat

(eu)regio. Hierdoor heeft het zowel bedrijven als studenten en medewerkers van de UM veel te bieden. Denk aan:

- * Onderzoeks- of stageopdrachten door universitaire medewerkers of studenten
- * Opleidingen in ondernemerschap
- * Ondernemerslezingen
- * Wall of Opportunities
- * E-matching

Kijk voor meer informatie op www.unimaas.nl/mkbportal, of bel 06-46705577

■ SME Portal Universiteit Maastricht

E The SME Portal Universiteit Maastricht facilitates the knowledge transfer between the university and entrepreneurs in the (Eu)region. By doing so it can offer many services to companies as well as students and employees of Maastricht University, such as:

- * Research- or internship assignments carried out by staff or students
- * Training programmes in entrepreneurship
- * Wall of Opportunities
- * E-matching
- * Entrepreneur lectures

For more information, please visit www.unimaas.nl/mkbportal, or call 06-46705577

FACULTY OF HUMANITIES AND SCIENCES

FHS (vakgr./comm./studiever.): Kennistechnologie/ The Department of Knowledge Engineering, Education Office MICC, Bouillonstraat 8-10, room 0.002, tel. 3883454.
E-mail: bo-micc@micc.unimaas.nl, before Friday 12.00 hours

■ The Department of Knowledge Engineering

■ Kennistechnologie

1. Openingstijden Bureau Onderwijs:

- Maandag, dinsdag en donderdag van 9.15 tot 11.00 uur en van 15.00 tot 16.00 uur
- Woensdag en vrijdag gesloten

2. Roosters:

zie www.micc.unimaas.nl of informatiebord in de hal

■ Knowledge Engineering

E 1. Opening hours Education Office:

- Monday, Tuesday and Thursday from 9.15 till 11.00 and 15.00 till 16.00.
- Wednesday and Friday closed

2. Schedules:

www.micc.unimaas.nl or informationboard in the hall

CULTUUR- EN MAATSCHAPPIJ- WETENSCHAPPEN

CMW/Arts and Social Sciences: Bur. Onderwijs, Grote Gracht 90-92, tel. 3883946, e-mail: Frontoffice@fdcw.unimaas.nl voor vrij. 17.00 uur

E * In case of any questions always check: www.fdcw.unimaas.nl – Office of Student Affairs.

* Important announcements will be made by the weekly MAS message on your Unimaas e-mail account and on the electric display in the Soiron Building, Grote Gracht 80-82.

Front Office:

Opening hours: daily 10.00-12.30 and 13.30-16.00
E-mail: Frontoffice@fdcw.unimaas.nl
Tel.: +31 43 38 83946
Location: Hall Grote Gracht 90-92

Exam administration:

E-mail: examinations@fdcw.unimaas.nl
Tel.: +31 43 38 83903
Visiting hours: Tuesday 11.30-12.30, Thursday 14.30-15.30
Location: Hall Grote Gracht 90-92 (Front Office)

Board of Examiners / Examencommissie

E-mail: examencie@fdcw.unimaas.nl
Tel.: +31 43 38 83484
Visiting hour: Tuesday 11.00-12.00
Location: Room D-0.14, Grote Gracht 90-92

International Relations Office:

E-mail: iro.cw@fdcw.unimaas.nl
Tel.: +31 43 38 82032
Visiting hours: Monday, Tuesday and Thursday, 12.30-13.30
Location: Hall Grote Gracht 90-92 (Front Office)

Student advisor Bachelor Arts and Culture / Cultuurwetenschappen, Masters in Arts and Culture
Miranda van den Boorn: E-mail: m.vandenboorn@fdcw.unimaas.nl
Tel.: +31 43 38 83616

Visiting hours: Monday, Thursday, Friday, 09.30-10.00 and by appointment
Location: Room E-0.01, Grote Gracht 90-92

Student advisor Bachelor European Studies and Masters in Social and Political Sciences: Drs Pia Harbers:

E-mail: p.harbers@fdcw.unimaas.nl

Tel.: +31 43 38 84983

Visiting hours: Daily 09.30 – 10.00 and by appointment.
Location: Room E-0.03, Grote Gracht 90-92

Student Association Concordantia

Open office hours: Monday – Friday 11.00-13.00. Contact us: Concordantia@fdcw.unimaas.nl. Complaints about education/exams: Helpme@Concordantia.com. Check out our website for daily updates: www.Concordantia.com.

Student Association Orakel

Open office hours: Monday, Tuesday, Thursday and Friday 12.30-13.30.
E-mail: orakel@fdcw.unimaas.nl
Tel.: +43 38 83335
Orakel on internet: www.orakelmaastricht.nl

The Student Body (STOV)

Information and contacts on student representation in our faculty can be found on: www.fdcw.unimaas.nl/stov. Do not hesitate to contact us with remarks and ideas.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): Student Recruitment Office, Fac.Bur. Tongersestraat 53, tel. 388 3705/3757, kopij voor vrij. 12.00 uur, e-mail: publicrelations@efb.unimaas.nl

- Cursus Financieel Management voor niet financiële Managers. Start 3 maart 2009.

De cursus is uitermate geschikt voor leidinggevend en minimaal een HBO denk- en werkniveau en enkele jaren werkervaring, die worden geconfronteerd met bedrijfseconomische begrippen, methodieken en denkpatronen.

Meer Informatie? Neem contact op met Aimée Coenen via 84618 of via A.Coenen@umbs.nl

- Cursus Verandermanagement. Start 18 maart en 9 september 2009

Deze cursus is ontwikkeld voor professionals, staffunctionarissen, adviseurs en managers die actief te maken hebben met veranderingen. Meer Informatie? Neem contact op met Aimée Coenen via 84618 of a.coenen@umbs.nl.

- Cursus Effectief Leiderschap. Start 9 maart en 4 november 2009

Het doel van de cursus is dat u een verdiept inzicht krijgt in u eigen persoonlijkheids- en leiderschapsprofiel en met de verbetering of verfijning ervan direct aan de slag kunt binnen uw dagelijkse werkzaamheden.

Docenten binnen deze cursus zijn Drs. Mathieu Meex, Prof. dr. Wil Foppen, Drs. Jorien Enning.

Meer Informatie? Neem contact op met Silvie Vonk via 84612

- Cursus Projectmanagement & Projectcontrol. Start 10 maart en 4 november 2009

De belangrijkste onderwerpen die in deze cursus aan bod komen zijn: relatie tussen de strategie van een organisatie en het projectportfolio, het plan van aanpak met de tien beheersaspecten, competenties van een projectmanager, financiële beoordeling en risicomanagement.

Meer Informatie? Neem contact op met Silvie Vonk via 84612 of S.Vonk@umbs.nl

- Cursus Algemeen Management. Start 18 maart 2009

Introductieprogramma op het gebied van Algemeen Management. In 6 bijeenkomsten wordt uw kennis en inzicht op het gebied van management en management-disciplines verrijkt in theoretisch en praktisch opzicht. Het programma is bedoeld voor specialisten maar ook voor degenen die aan het begin staan van hun management-loopbaan.

Meer Informatie? Neem contact op met Aimée Coenen via 84618 of A.Coenen@umbs.nl.

E The FEBA Internship Office – IMPORTANT ANNOUNCEMENT

As from Academic year 2008/2009 it is possible to extend your Master of Science Curriculum with an internship. You can find more information in ELEUM; MyFdEWB » Student shortcuts » FEBA Internships » Procedure for Master of Science Internships. Additionally, for Bachelor students it is still possible to integrate an internship of 4 ETCS in the curriculum.

Some of the internship possibilities:

- An internship in the company Unite, for a period of five to six months, as a support to the communication and marketing department. To start A.S.A.P.

- An internship at iOpener for a period of three to six months, for developing and improving operational market intelligence and related reporting for management. The Interns will report to the CEO and work with the COO and management assistant. To start A.S.A.P.

- Several internships in the company Toyota Motor Europe, for a period of six months, to start January 2009. Subjects of the different internships are: Marketing, Sales, Purchasing, & Production.

- An internship in the company Novalys, as an export consultant. You are going to work in a team that develops expansion projects in the German market. To start January 2009.

- Een stagemogelijkheid bij Verolma, waarbij een onderzoek moet worden verricht naar haalbaarheid van een locatie voor het oprichten van een grootschalig carwash centrum in de gemeente Maastricht, Aken en Luik. Te beginnen in januari 2009, voor een periode van twee maanden.

- Een stagemogelijkheid bij Accenture – management consulting te Amsterdam voor een periode van vier tot vijf

Techstart helpt innoverende ondernemers uit de startblokken

Hoe krijg je als startende ondernemer je financiën rond? Hoe verzekert je je van voldoende kapitaal om na de startfase van je bedrijf verder door te groeien? Geld bleek het centrale thema te zijn van de rondetafelconferentie die NV Industriebank LIOF en de provincie Limburg onlangs in Kasteel Groot Buggenum in Grathem organiseerden.

Aan het gesprek namen 7 ondernemers van het Techstart project deel, evenals algemeen directeur van NV Industriebank LIOF Jérôme Verhagen en gedeputeerde van Economische Zaken Herman Vrehen. Reden voor deze rondetafelconferentie was de uitreiking van de 25ste lening van Techstart aan Mike de Leeuw, de oprichter van Branching Tree.

Over continuïteit en vicieuze cirkels

Hun bedrijven zijn heel divers, toch hebben de 7 ondernemers één ding gemeen: de behoefte aan geld. Met het krediet van Techstart financierden de meesten van hen de ontwikkeling van hun product, het doen van onderzoek of de registratie van een internationaal patent. Innovatieve technologieën kennen echter een lange aanlooptijd. Als het moment van productie en verkoop is aangebroken, is er weer een stevige investering nodig. "Ik ben nu zover dat afnemers mijn product willen kopen. Dat betekent dat ik grote hoeveelheden moet kunnen produceren en dat heeft als consequentie dat ik extra grondstoffen, meer personeel, en een grotere bedrijfsruimte nodig heb. En dus cash," zegt Edwin Currie. Een herkenbaar probleem voor de andere starters. Want hoe interesseer je investeerders terwijl je product nog niet uitontwikkeld is? Currie: "Voor je het weet zit je in een vicieuze cirkel. De bank wil orders zien, je klanten bestellen pas als ze weten dat je daadwerkelijk kunt leveren."

Fotografie Frits Widdershoven

Jérôme Verhagen constateert dat Techstart de beginnende ondernemers over de eerste financiële drempel helpt, maar dat er inderdaad behoefte is aan continuïteit voor wat betreft de financiering.

Techstart slijpt je geest

Wie geld wil lenen van Techstart zal zijn plannen voor moeten leggen aan een jury. "Een goede zaak", vindt René Slangen. "Het dwingt je over zaken na te denken, om je eigen plannen kritisch te bekijken." Ook Hans Hoonstra en Phillipe Theunissen ondervonden dat de kritische kijk van Techstart iets oplevert. Phillipe: "Wij kregen het advies om ons product niet alleen in Nederland te ontwikkelen omdat we dan binnen de kortste keren ingehaald zouden worden. Daarom zijn we meteen in 7 landen gestart. We zitten dus niet alleen in Maastricht, maar ook in onder andere Zuid-Korea, China en Brazilië. Zonder Techstart hadden we dat niet gedaan."

Sparringpartner gevraagd

Veel startende ondernemers zijn eenpitters. Dat betekent niet alleen dat je chronisch tijd tekort komt, maar ook dat je een klankbord mist. "Een coach is heel handig", vindt Hans Heijnen. "Soms heb je een sparring-partner nodig. Iemand die je advies geeft, een buitenstaander die kritiek durft te geven." WiseLine vindt z'n sparringpartners in het bedrijvenverzamelgebouw van LIOF. Hans Hoonstra: "Dat is een dynamische omgeving, een broedplaats van creativiteit en ondernemingszin. Op informele wijze verzamel je een heleboel kennis over zaken doen. Juist omdat er zoveel verschillende disciplines in hetzelfde gebouw zitten."

"Voor mij is Chemelot is de enige plek in Nederland waar ik mijn bedrijf kan vestigen", zegt Edwin Currie. Mike de Leeuw beaamt dat. "De infrastructuur en de kennismedewerkers die wij nodig hebben, vinden we hier." Dat klinkt Herman Vrehen als muziek in de oren. Vrehen: "Ik ontmoet hier creatieve mensen met een

enorme drive te ondernemen. Ik hoop dat Techstart nog meer dan 23 andere initiatieven met een lening kan belonen, want zeker in deze economisch lastige tijd blijft innovatie ontzettend belangrijk."

Tekst: Marie-José van der Wielen | Paroles Tekstbureau

maanden. In deze stageopdracht zullen key performance indicators (KPI's) verzameld worden voor een groot aantal ondernemingen, welke vervolgens vergeleken zullen worden met de KPI's van andere ondernemingen, en daarna worden gepresenteerd aan de klanten.

For more internship vacancies and other information please check ELEUM » MyFdEWB » Student shortcuts » FEBA Internships. Take a look at our database or send an email to Internshipoffice@EFB.Unimaas.nl.

Student Recruitment and Communications Office

E For information about the content of our bachelor's programmes:

Phone: +31 43 388 20 55 (Mon-Fri: 11:00-13:00 hrs)
Email: bachelorinfo@efb.unimaas.nl
Personal appointment: www.fdeuw.unimaas.nl/contact

For information about the admission requirements or the application procedure for our bachelor's programmes:

Phone: +31 43 388 53 88
Email: study@unimaas.nl

For information about the content of our master's programmes:

Phone: +31 43 388 20 55 (Mon-Fri: 11:00-13:00 hrs)
Email: masterinfo@efb.unimaas.nl
Personal appointment: www.fdeuw.unimaas.nl/contact

For information about the admission requirements or the application procedure for our master's programmes:

Phone: +31 43 388 36 28
Email: boamasters@efb.unimaas.nl

For information about alumni and keeping in contact with the faculty after you graduate:

Phone: +31 43 388 20 56
Email: Leann Poeth-Chervenik L.Poeth@efb.unimaas.nl

FACULTY OF HEALTH, MEDICINE AND LIFE SCIENCES

FdG (vakgr./comm./studiever.): Sandra Habets, Fac.Bur. niveau 2, kamer 2.531A, Uns 40, tel. 3881817, voor vrij. 12.00 uur, e-mail: sandra.habets@facburfdg.unimaas.nl
FdGW (vakgr./comm./studiever.): L. Hagens-Hoogsteder, Fac.Bur. niveau 1, UNS50, tel. 3881851, voor vrij. 12.00 uur.

Geneeskunde

E * EURON COURSE "STEREOTAXY: FROM LOCAL DRUG DELIVERY TO DEEP BRAIN STIMULATION

February 4-6, 2009, Maastricht, The Netherlands
In this course, the relevant scientific knowledge will be provided and the main stereotactic applications will be demonstrated during the hands-on part. The course is composed of two parts. In the first part (day 1), the participants will receive lectures and demonstrations about the general principles of stereotaxy and its applications. On the second and third day, participants will receive a hands-on training. We will focus on three main applications:

- 1) Local drug delivery
 - 2) Deep brain stimulation and
 - 3) Electrophysiological recordings
- Faculty: Dr. Y. Temel, Prof. Dr. H.W.M. Steinbusch, Prof. Dr. V. Visser-Vandewalle, Maastricht (NL), Prof. Dr. Hamid Benazzouz, Bordeaux (France), Dr. Pete Magill, University of Oxford (UK) Fee: € 250 for non-Euron participants and € 200 for Euron participants. This fee includes costs of the course, accommodation (2 nights including breakfast) and social events. The deadline for the registration is January 1st, 2008.

* EURON WORKSHOP "DRUGS AND THE BRAIN: AN UPDATE IN PSYCHOPHARMACOLOGY"

February 9-13, 2009 Organized by Maastricht University and University of Minho, Braga, Portugal. In this workshop we attempt to create an exciting programme of lectures, workshops, debates and poster sessions that we hope will appeal not only to those participants who are pharmacologists by training but also to all neuroscientists who wish to gain an insight into the exciting developments in psychopharmacology.

Location: University of Minho, Braga
Organisation: Prof. Dr. Brian Leonard [National University of Ireland], Prof. Dr. Joana Palha, Prof. Dr. Nuno Sousa [University of Minho], Prof. Dr. Harry Steinbusch, Dr. Nicole Senden (Maastricht University). Fee: including full accommodation: 300 € Euron PhD students/Post docs; 350 € non-Euron PhD students/Post docs; 450 € Industrial scientists. The fee includes 5 nights/lunches/dinner/materials workshop/transport/social event. The deadline for the registration is January 10th, 2008.

Information: Euron, info@euronschool.eu
www.euronschool.eu
www.neuronworkshops.nl
tel: +31-43-3884130

FACULTY OF PSYCHOLOGY AND NEUROSCIENCE

Psychology and Neuroscience (vakgr./comm./studiever.): Yvonne Lenoir, tel. 3884123, Y.Lenoir@psychology.unimaas.nl en Isabel Hikisch, tel. 3881911, i.hikisch@psychology.unimaas.nl BO FPN, UNS 40 oost, voor vrij. 12.00 uur.

Openingstijden spreekuur onderwijsbalie Bureau Onderwijs psychologie

Het spreekuur voor studenten psychologie is op maandag t/m vrijdag van 10.00-11.00 uur. In de eerste én de laatste week van het blok is de onderwijsbalie ook geopend van maandag tot en met donderdag van 15.00-16.00 uur. Spreekuren vinden uitsluitend plaats aan de onderwijsbalie op niveau 0.

De Onderwijsbalie van Bureau Onderwijs is van 22 december tot 5 januari gesloten.

Wijziging spreekuur secretaris van de Examencommissie/
Vanaf 1 januari a.s. vindt het spreekuur van de secretaris van de Examencommissie plaats op woensdagen van 13.00-13.30 uur, UNS40 k.5773/

E Change office hours of the secretary of the Examination Board

As from 1 January the office hours of the secretary of the Examination Board take place on Wednesdays from 13.00-13.30 hrs.

Ask Psychology

De FPN heeft voor haar bachelorstudenten een persoonlijke service gestart: het elektronisch Service Centrum Ask Psychology. Dit is een geavanceerd informatiesysteem waarin antwoorden te vinden zijn voor alle vragen betreffende de studie Psychologie. In het systeem zijn frequent gestelde vragen (FAQ) opgenomen welke informatie geven over allerlei zaken waarmee studenten te maken krijgen tijdens de studie, zoals toetsing, afstuderen, roosters en andere studiegerelateerde onderwerpen. De link voor Ask Psychology is <http://esc-fdp.unimaas.nl/> (zet de link bij je favorieten!)

Herkansingen Bachelor

Vr 19-12-08
Blok 1.1b, van 08.30-10.30 uur, Sporthal De Geusselt
Blok 3.1b.C, van 11.00-13.00 uur, UNS50 0402
Blok 3.1b.B, van 11.00-13.00 uur, UNS50 0402

Resits Master and Research Master

Th 18-12-08, UNS40 0673
HS412, PL422, WO432, DP442, CN452/412CN, NP462/442NP, 412FN, from 16.00-18.00 hrs

RECHTSGELEERDHEID

FdR/ Faculty of Law (vakgr./comm.studiever.):
Education Office, Nicki van Dijk, Lenculenstraat 26, T 3884806, before Friday 12.00 hours

E Recent information from the Education Desk can be found on the website www.law.unimaas.nl

OPENING HOURS EDUCATION DESK

- From 1 September 2008, the opening hours at education

desk are:

- Monday, Tuesday and Thursday from 10 till 12 a.m. and from 2 till 4 p.m.

- On Wednesday and Friday the education desk will be closed.

- 22 and 23 December Education Desk closed.

PLEASE NOTE

The education desk will be open every day of the week before the start of a new course period and during the first week of the course.

For questions you can reach us by phone (043-3883045) or by the contactform: <http://lawstudy.unimaas.nl/contactform>.

Stages / Internships

Informatie: www.rechten.unimaas.nl/stages

Information: www.law.unimaas.nl/internship

Actuele informatie van Bureau Onderwijs kun je raadplegen via Internet op: <http://www.rechten.unimaas.nl>

- 22 en 23 December: Onderwijsbalie gesloten

TOETSROOSTER BLOK 2 / EXAMINATION SCHEDULE COURSE PERIOD 2 2008-2009 FRIDAY 19 DECEMBER 2008

- 09.00 - 12.00 H, L'EMPEREUR
Capita Selecta Criminologie
- 13.30 - 16.30 H, L'EMPEREUR
Inleiding Forensische Psychiatrie

TOETSLOCATIES / EXAM LOCATIONS:

L'Empereur: Stationsstraat 2-4, Maastricht

Overige blokken zullen op een andere manier getoetst worden.

* Voor de aanmelding contact opnemen met de blokcoördinator of diens secretariaat.

* De mogelijkheid bestaat dat het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie alsnog besluit dat een of meerdere toetsen mondeling zullen worden afgenomen.

Examination of the remaining course(s) will be held otherwise.

* For the registration please contact the course co-ordinator or his/her secretary.

* The Executive Committee of the Board of Examiners can still decide some of other examinations to be held orally.

Nieuwe inschrijfpprocedure voor blokken

Het Faculteitsbestuur vraagt uw aandacht voor de nieuwe procedure betreffende het inschrijven voor blokken en

inroostering naar aanleiding van de invoering van MUSL. Zoals u wellicht weet, voeren de universiteit en de rechtenfaculteit nieuwe software in voor het inschrijven en verroosteren van blokken: het MUSL-project. Onder deze nieuwe software zal de inschrijfpcedure voor blokken vanaf blokperiode 5 (voorjaar 2009) wijzigen. Meer informatie kunt u vinden op EleUM en op www.rechten.unimaas.nl

New Registration procedure for courses

The Faculty Board would like to draw your attention to the new procedure for the registration for courses and scheduling as a consequence of MUSL. As you probably know the University and the Faculty of law will be introducing new software for the registration and scheduling of courses (a project called MUSL) and under this new software as from the registration for courses in course period 5 (spring 2009) the procedures will alter. More information can be found on EleUM and on www.law.unimaas.nl

De kracht van samen

Hanneke Lamers / Jeroen Tuijter / Esther Tromp
Jeroen Bakkers / Sharinne Ibrahim
advocaten bij Boels Zanders Advocaten

De kracht van ambitie.nl

INTERNE VACATURES UNIVERSITEIT MAASTRICHT

- **Quality assurance officer (Medewerker Studentzaken 1)**, FEBA, 36 hours, scale 9
Vacancy number: AT2008.322
- **Executive secretary (secretaresse 2)**, FEBA, 32 hours, scale 7, for highly experienced candidates scale 8 might be discussed.
Vacancy number: AT2008.321
- **PhD Student Radiology**, FHML, 38 hours, PhD-student salary
Vacancy number: AT2008.315
- **Technisch administratief medewerker**, FPN, 19 uur, schaal 7
Vacaturenummer: AT2008.310
- **Postdoc RVE Operatieve Geneeskunde / Plastische Chirurgie / NUTRIM**, FHML, 40 uur, schaal 11
Vacaturenummer: AT2008.314
- **Directeur bedrijfsvoering FPN**, 38 uur, schaal 14
Vacaturenummer: AT2008.313A
- **ICT Beheerder**, ICTS, 30-40 uur, schaal 9
De inschaling zal plaatsvinden op basis van opleiding en ervaring.
Vacaturenummer: AT2008.318
- **2 Onderzoeksmedewerkers**, FHML, 32 uur, schaal 7
Vacaturenummer: AT2008.316
- **Griffier Universiteitsraad**, BdU, 38 uur, schaal 10
Vacaturenummer: AT2008.317
- **Medewerker studentenzaken 2/ onderwijsplanner**, FdEWB, 38 uur, schaal 8
Vacaturenummer: AT2008.320
- **Clustermanager onderwijs en examens**, FdEWB, 32 uur, schaal 11
Vacaturenummer: AT2008.319

Voor uitgebreide informatie, raadpleeg de website www.unimaas.nl, klik op vacatures. In de linkerkolom zijn de vacatures onderverdeeld in diverse categorieën (vacatures, interne vacatures, vacancies in English, internal vacancies). Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of via het bij de vacature vermelde e-mailadres) binnen 10 kalenderdagen richten aan de personeelsdienst van de betreffende faculteit of beheerseenheid (Postbus 616, 6200 MD Maastricht). De vacatures staan open voor interne kandidaten (medewerkers en uitkeringsgerechtigden van de UM).

Benieuwd naar de opbrengst?

Duizenden Nederlanders zetten zich als vrijwilliger in voor het goede doel.

Bent u benieuwd wat de opbrengst van de collecte in uw gemeente is? Of wilt u weten wanneer er een collecte plaatsvindt?

Kijk dan op cbf.nl.

Financiële informatie over goede doelen www.cbf.nl

	€ 3,00
	€ 4,00
	€ 5,00
	€ 6,00
	€ 7,00
	€ 8,00

Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde. Paarlts thuis invullen.
Eventueel rooster kopiëren. Inleveren maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur bij de redactie, **Bonnefantenstraat 2**.
Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paarlts verschijnen de donderdag daarop in de krant.
Paarlts moeten contant betaald worden. Voor langere teksten geldt het advertentietarief.

Studentencafé DE UNI presenteert: Oud&Nieuw in UNI the Mansion. Dresscode: young, rich and famous. Kaartverkoop aan de bar voor €29

Acrobatiek: stapel gek met mensen. Kom uitproberen op een open les op wo 7 en 14 januari om 19.00u. Kard. v. Rossemplein 99. www.acropolis.ontheweb.nl

2009 met gold en glamour beginnen? Vier oud&nieuw in de Beurs! Voor 27,50 All-in zuipen! Beperkt aantal kaarten, bel Heleen 0619065634

SOMBER? NIET LEKKER IN JE VEL? Gratis internetcursus www.KLEURJELEVEN.nl

De student! Waar blijft die vent en 't meisje? Haal meer uit je STUFI! Koopjes in schoenen en kleding vind je bij TERRE DES HOMMES. Dorpstr 18A in Heer

Enkele maanden meeleven met mensen in Afrika, Azie of Latijns-Amerika voor jongeren van 18 tot 30 jaar WWW.WERELDREIZIGERGEZOCHT.NL

BIJBAAAN! (min. 12 uur per wk.) Ben jij taalvaardig, analytisch sterk, dan is dit jouw baan! We bouwen virtuele medewerkers. WWW.ELITECH.NL 06-15957860

GroenekruisDomicura zoekt huish. hulpen voor de thuiszorg voor kerstvakantie en flexpool. Kijk op www.gkdzorg.nl bij vacatures voor meer info.

STUDENT-ROOM; REMOVE/TRANSPORT-SERVICE; HEYOKA-TRANSPORT, FOR YOU! STUDENTS ON THE ROAD, WE HELP! ABOUT 30€! CALL: 0654688956 WWW.STICHTING-HEYOKA.ORG

RECHTENSTUDENT! JuroFoon heeft de ideale bijbaan. Praktijkervaring opdoen en veel bijverdienen tegelijk? Bel NU voor meer info 043-8800200

Fred Rempelberg zoekt: administratie vrouw flexibele tijden snel typen kennis office evnt. ook weekend fredrompelberg@planet.nl www.fredrompelberg.com

CAFÉ C'EST LA VIE IS OP ZOEK NAAR NIEUWE OF BESTAANDE DISPUTEN OM SAMEN EEN FEESTJE TE BOUWEN. PRIJSAFSPRAKEN MOGELIJK! VOOR MEER INFO BEL IVO 0624102576

OP ZOEK NAAR EEN TANDARTS? LOOKING FOR A DENTIST? TANDHEELKUNDE ROYAKKERS CENTRUM MAASTRICHT 043-3500979 MAIL@ROYAKKERS.COM

KUMULUS ZATERDAGACADEMIE KUNST IN DE BREEDTE VOOR IEDEREEN! WWW.KUMULUS.NL

BIJBAAAN! (min. 12 uur per wk.) Ben jij taalvaardig, analytisch sterk, dan is dit jouw baan! We bouwen virtuele medewerkers. WWW.ELITECH.NL 06-15957860

GEVR.: STUD. DIE TEGEN VERG. WILLEN WERKEN IN HUISWERKINST. 043-3214818 OF STICHTINGSPIJKER@HOME.NL

Salsa con Pasión start met nieuwe cursussen! Check onze website voor ons les-schema. www.salsaconpasion.nl Check ook onze inspiration page.

PRINTER INKT BIJVULLEN! 5,- MET STUDENTENPAS. HFC SCHARNERWEG 44 043-3624000, OOK 24 UURS PC REPARATIE

Studentencafé DE UNI presents: SERIOUS REQUEST! 19dec vanaf 16.00: steun het goede doel, niet denken maar drinken! Voor borrels, bel Erik 06-26953371

DAMES- HERENFIETSEN V.A. €40 P.S.T. 046-4495362

GroenekruisDomicura zoekt verzorgenden en verpleegkundigen voor kerstvak. en flexpool. Geneesk. stud. v.a. 4ejaarg. Kijk op www.gkdzorg.nl voor meer info.

Fred Rempelberg zoekt administratief vrouw snel typen kennis office voor weekend fredrompelberg@planet.nl www.fredrompelberg.com

RECHTENSTUDENT? Geïnteresseerd in een baan als juridisch adviseur? Bel nu voor meer informatie naar JuroFoon 043-8800200

Studentencafé DE BEURS, GEZELLIG, GROOT&GOEDKOOP! Voor al uw (afstudeer)feesten. Bel Ruud: 0643510175

**VOOR HETZELFDE GELD STAAN DE PAARLTJES
IEDERE DONDERDAG OM 12.00 UUR OOK OP
INTERNET:
WWW.OBSERVANT.UNIMAAS.NL**

STUDENTEN-VERHUIZINGEN!! VOOR ONGEVEER €30,- JE HELE TOKO VERHUID IN/OM M'TRICHT BEL HEYOKA-TRANSPORT: 06-54-68-89-56 OF WWW.STICHTING-HEYOKA.ORG

BIJBAAAN! (min. 12 uur per wk.) Ben jij taalvaardig, analytisch sterk, dan is dit jouw baan! We bouwen virtuele medewerkers. WWW.ELITECH.NL 06-15957860

Studentencafé DE UNI presenteert: Oud&Nieuw in UNI the Mansion. Dresscode: young, rich and famous. Kaartverkoop aan de bar voor €29

Acrobatiek: stapel gek met mensen. Kom uitproberen op een open les op wo 7 en 14 januari om 19.00u. Kard. v. Rossemplein 99. www.acropolis.ontheweb.nl

2009 met gold en glamour beginnen? Vier oud&nieuw in de Beurs! Voor 27,50 All-in zuipen! Beperkt aantal kaarten, bel Heleen 0619065634

SOMBER? NIET LEKKER IN JE VEL? Gratis internetcursus www.KLEURJELEVEN.nl

De student! Waar blijft die vent en 't meisje? Haal meer uit je STUFI! Koopjes in schoenen en kleding vind je bij TERRE DES HOMMES. Dorpstr 18A in Heer

Enkele maanden meeleven met mensen in Afrika, Azie of Latijns-Amerika voor jongeren van 18 tot 30 jaar WWW.WERELDREIZIGERGEZOCHT.NL

BIJBAAAN! (min. 12 uur per wk.) Ben jij taalvaardig, analytisch sterk, dan is dit jouw baan! We bouwen virtuele medewerkers. WWW.ELITECH.NL 06-15957860

STUDENT-ROOM; REMOVE/TRANSPORT-SERVICE; HEYOKA-TRANSPORT, FOR YOU! STUDENTS ON THE ROAD, WE HELP! ABOUT 30€! CALL: 0654688956 WWW.STICHTING-HEYOKA.ORG

CAFÉ C'EST LA VIE IS OP ZOEK NAAR NIEUWE OF BESTAANDE DISPUTEN OM SAMEN EEN FEESTJE TE BOUWEN. PRIJSAFSPRAKEN MOGELIJK! VOOR MEER INFO BEL IVO 0624102576

KUMULUS ZATERDAGACADEMIE KUNST IN DE BREEDTE VOOR IEDEREEN! WWW.KUMULUS.NL

GEVR.: STUD. DIE TEGEN VERG. WILLEN WERKEN IN HUISWERKINST. 043-3214818 OF STICHTINGSPIJKER@HOME.NL

Maastricht University *Leading in Learning!*

Conference Office Maastricht University

Het hele team ...

... bedankt u voor de fantastische samenwerking in 2008

... staat ook in het nieuwe jaar weer voor u klaar

... wenst u fijne feestdagen en alle goeds voor 2009

T +31(0) 43 388 5980 | F +31(0) 43 388 5981 | E.congresbureau@fd.unimaas.nl | www.unimaas.nl/congresbureau

MAASTRICHT UNDERGROUND FANTASIE EN DURF VEREIST

Ben jij student en wil je naast je studie een extra zakcent bijverdienen?

VVV Maastricht heeft dan de bijbaan voor jou na schooltijd en/of in de weekenden en in de vakantieperiodes. Het gaat dan om het begeleiden van diverse activiteiten in Maastricht, zoals puzzeltochten, zoektochten en avonturentochten.

Voor meer informatie kijk op www.vvvmaastricht.nl (vacatures)

De
kracht
van
ontdekken

Hayat Barrahman /
advocaat bij Boels Zanders Advocaten
in zeer reislustig

De
kracht
van
ambitie
.nl

CINEMA

Speelweek: 18 t/m 24 dec.

LUMIÈRE BOGAARDENSTRAAT 40b
Tel. 043-3214080
Cherry Blossoms (nv): zo, ma en di 21.30
Un Secret: do, vr en za 19.15
Entre les Murs: do t/m di 21.15; za en zo ook

16.45
Die Welle: do, vr en za 22.00
Paul dans sa Vie: di 20.00
Cloud 9: ma 20.00
Der Baader-Meinhof Komplex: do t/m di 21.15; zo ook 14.30
Blindness: zo, ma en di 22.00
Vicky Cristina Barcelona: do t/m di 19.45 en 21.45; za en zo ook 17.15; zo ook 14.00
The Black Balloon: do t/m zo 20.00
Ver van Familie: zo 15.30
Bienvenue chez les Ch'tis: vr t/m di 19.15; zo ook 14.30
De drie Rovers: zo 14.00
L'Empreinte de L'Ange: do t/m di 19.30 en 21.30; za ook 17.00; zo ook 14.45
Café de los Maestros: do 19.30; vr en za 21.30;

zo 17.00; do met tango-café
The last Days of Shishmaref: zo, ma en di 19.15
Le Silence de Lorna: vr t/m zo en di 19.30; zo ook 16.30
USA vs. Al-Arian - Movies that Matter: ma 19.30
S.O.S. kleine Zeehond: zo 14.15

MINERVA WILHELMINASINGEL 39
Tel. 043-3253565
007 James Bond: Quantum of Solace: do t/m di 21.30
Madagascar 2 (ov): do t/m di 18.45
Bride Flight: za en zo 12.45
Madagascar 2 (nv): dag. 13.45; za t/m di ook 16.00; wo ook 15.45
High School Musical 3: Senior Year (ov): do t/m di 18.15; za t/m di ook 13.30 en 15.45; wo 13.30

en 15.45
Twilight: do t/m di 18.40
The Changeling: do t/m di 21.15
Australia: do t/m di 20.45; za t/m di ook 15.15; wo 15.00
Wit Licht: do t/m di 21.20; za t/m di ook 15.55; wo 15.30
The Day the Earth stood still: do t/m di 18.45 en 21.30; ma en di ook 12.45; wo 13.00
Anywhere but home: do en vr 19.25; za t/m di 15.25, 17.25 en 19.25; wo 15.30
Oorlogswinter: do t/m di 18.45 en 21.15; za t/m di ook 13.45 en 16.15; wo 15.30
Piet Piraat het Zwaard van Zilverland: za t/m di 13.15; wo 13.00
Niko en de vliegende Brigade: za t/m di 12.30 en 14.10; wo 13.30

Expositie

Alles blijft bruikbaar

Bij binnenkomst stuit de bezoeker op een enorme afvalhoop: autobanden, een kapotte broodrooster, plastic tassen, prullen. Dit is een fractie van het afval dat we dagelijks produceren, maar in plaats van het weg te gooien, staat het centraal in de tentoonstelling *Cradle to Cradle* in het Centre Céramique: afval als grondstof voor nieuwe producten.

Het idee is niet nieuw natuurlijk, denk aan meubilair gemaakt van oude materialen of fruitschalen van oude autobanden. De tentoonstelling laat dan ook enkele opvallende designs zien, bijvoorbeeld een etui gemaakt van een pak sinaasappelsap, maar ook een milieuvriendelijke auto, de Nuna4, die niet meer op benzine rijdt, maar enkel op zonne-energie.

Ook wordt een verkorte versie getoond van de *Tegenlicht* documentaire uit 2006 'Afval = voedsel', waarin een ontwerper en chemicus, de grondleggers van het cradle to cradle-principe, nadenken over biologisch afbreekbare producten, zoals afbreekbare drinkflessen. Hun streven: alleen nog maar producten op de markt brengen waarvan je de verschillende onderdelen weer opnieuw kunt gebruiken. Zo hopen ze de afvalberg te verkleinen.

Tijdens de tentoonstelling laten ongeveer tien bedrijven zien hoe zij met afval iets nieuws maken. Het familiebedrijf Van Houtem uit Swalmen toont bijvoorbeeld hoe zij oud papier duurzaam herproduceert tot toilet papier zonder dat er schadelijke afvalstoffen over blijven.

De designergroep Artisjok maakt weer tafels van biologisch afbreekbaar materiaal. Tot slot krijgt de bezoeker een indruk hoe in de architectuur materialen worden hergebruikt, DSM in Limburg is daar een voorbeeld van.

Naast de expositie zijn er ook rondleidingen, presentaties, workshops en lezingen. Geheel volgens de gedachte - alles wordt hergebruikt - zijn de witte tafels en stoelen aanwezig op de tentoonstelling te koop. De opbrengst gaat naar IBISS, een stichting die afvalophalende families in Rio de Janeiro ondersteunt.

■ Lauranne Cox

Cradle to Cradle is nog tot 21 februari te zien in Centre Céramique. Entree gratis

Internet

Apple populair onder UM-studenten

Het zorgde voor behoorlijk wat opschudding onder Mac-liefhebbers: twee trojans (virussen) signaleerd in één week! Onbestaanbaar. De ongevoeligheid voor virussen was voor velen juist de belangrijkste reden om een Apple aan te schaffen. Het bedrijf raadt nu voor het eerst gebruikers aan om antivirussoftware te installeren.

"Ach, allemaal paniekzaaijerij", zegt Nico Rozendaal, systeembeheerder bij de vakgroep neuropsychologie en psychobiologie. Hij is een Mac-adepte en een van de beheerders van de unimaasite mac.unimaas.nl. "Apple meldt inderdaad op haar website dat antivirussoftware geen kwaad kan. Maar er bestaan helemaal geen virussen. Het bedrijf daagt hackers zelfs uit om in te breken in een speciaal daarvoor uitgeruste Apple-computer maar het is nog niemand gelukt."

Wie toch het zekere voor het onzekere wil nemen, kan op mac.unimaas.nl (via een link) antivirussoftware downloaden. iPhone-bezitters vinden er bovendien een bestandje waarmee ze kunnen inloggen op het unimaasnetwerk. "We krijgen de laatste tijd veel vragen hierover van studenten. Ze zitten dan in de UB, waar draadloze internetpunten voorhanden zijn, maar ze weten niet hoe ze hun telefoon kunnen verbinden met het internet. Het was overigens een economiestudent die dat bestandje heeft gemaakt."

Rozendaal ziet dat steeds meer UM'ers, vooral in Randwijck, voor een Mac kiezen. In totaal zijn het er nu zo'n vierhonderd, schat hij. Op zijn afdelingen werkt driekwart van de medewerkers ermee. "Onder UM-studenten is er sprake van een heuse opmars. De apparaten zien er mooi uit en zijn gebruikersvriendelijker dan Windows.

Het systeem zit ontzettend goed in elkaar. Wil je iets aanpassen, zeg, een draadloos netwerk installeren, dan is dat met een paar muisklikken gebeurd. Bij Windows zit je al gauw aan twintig klikken."

Rozendaal vindt het jammer dat de UM voor Windows kiest maar tegelijk is hij blij dat de Mac-gebruikers worden "gedoogd". Hij heeft de indruk dat zijn werk minder haken en ogen kent dan dat van zijn collega-systeembeheerders. "Mac-apparaten in de lucht houden kost nu eenmaal minder moeite dan Windows-toestellen onderhouden. Je hoeft in ieder geval geen virussen te verwijderen."

■ Maurice Timmermans

Wie een bijzondere website wil bespreken, kan een e-mail sturen naar m.timmermans@obs.unimaas.nl

Marges van de Sport

Hilda Kibet, Nederlandse

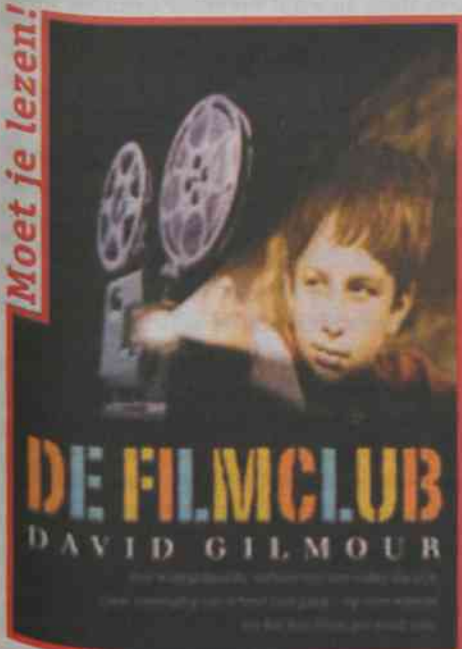
Vanaf de jaren tachtig ben ik op winterse zondagmiddagen voor de tv gaan zitten om de kampioenschappen veldlopen of cross country te volgen. Allereerst was er de verwondering waarom mensen bij slecht weer acht of meer kilometer door de modder rennen of fietsen. Ik bleef vooral kijken vanwege het verloop van de koersen. In die eerste jaren had men nog niet door dat men in Oost-Afrika beter hardloopt op de lange afstanden. Ineens in de tweede ronde van de cross liepen er nog maar een tiental Oost-Afrikanen voorop. Ze gaven de indruk leuk met elkaar in de weer te zijn. Nu eens lag de een voor, dan de ander. Verdwenen was het amechtig of vastberaden ploeteren in de modder, vergezeld van de bijbehorende sombere blik op oneindig. Sinds

die tijd komen de kampioenen meestal uit Kenia, Somalië of Ethiopië. Daaruit volgt niet dat ze de voor de hand liggende nationaliteit bezitten.

Zondag liep de Nederlandse Hilda Kibet in de tweede ronde zonder dat ze het merkte weg van de rest van het veld bij het Europees Kampioenschap Cross bij Brussel. Met speels gemak werd ze kampioen. Op afstand werd Jessica Augusto uit Portugal tweede. Kwaad was ze. Omdat Hilda geen Europese, maar een Keniaanse zou zijn. Hilda heeft inderdaad 19 jaar in Kenia geleefd, is daarna met haar partner, een Nederlandse marathonloper, in 2001 naar Nederland gekomen. Zij heeft zonder aan atletiek te doen de opleiding fysiotherapie gevolgd. Daarna, ongeveer in

de tijd dat ze volgens de regels het Nederlandschap heeft gekregen, bleek ze het talent te hebben dat kampioenen voortbrengt. Dat Lornah Kiplagat, haar tante, die in 2005 ook als Nederlandse de titel won, Hilda gestimuleerd heeft is zeker. Zij is echter minstens zo Nederlands als prinses Maxima, Clarence Seedorf, of Khalid Bouhlarouz. Waarom vermelden alle kranten dan wat Portugese frustratie vermag? Volgens mij komt het niet omdat het verschijnsel van de emigrerende Afrikaanse lopers nog jong is. Het smeult dieper. Veel "gewone" Europese atleten spelen wel eens met de gedachte van een atletiek in twee klassen: zwart en niet-zwart. Maar u hebt het niet van mij gehoord!

■ Hans Philipsen

Moet je lezen!

Een reis door de filmgeschiedenis

De *Filmclub* van de Canadese auteur David Gilmour is het waargebeurde verhaal van een toegewijde vader en een onwillige, puberende zoon. Vader leeft gescheiden, samen met zijn zoon Jesse. Het contact is beroerd, mede door de slechte schoolprestaties van Jesse. De jongen lijkt nergens in geïnteresseerd en weigert zijn huiswerk te maken. David, filmcriticus, kan het niet meer aanzien en doet zijn zoon een voorstel. Geen school meer maar elke week verplicht drie films kijken die David uitkiest. Jesse stemt toe en samen beginnen ze aan een reis door de filmgeschiedenis.

De eerste film die ze samen kijken is *Les quatre cents coups* (1959) van François Truffaut. David vertelt zijn zoon over het turbulente

levensverhaal van Truffaut en staat stil bij enkele belangrijke scènes. Jesse vindt de film saai maar David daagt zijn zoon uit om erover na te denken en om zijn eigen situatie tegen het licht te houden.

De tweede film is *Basic Instinct* (1992) van Paul Verhoeven. David vertelt kort over de staat van dienst van Verhoeven en zijn gewoonte om gewelddadige maar onderhoudende films te maken. Jesse raakt gefascineerd door Sharon Stone, waarna vader en zoon een goed gesprek hebben over vrouwen en seks.

In de weken daarna kijken ze onder meer naar klassiekers zoals *Citizen Kane* (1941) van Orson Welles en *On the Waterfront* (1954) van Elia

Kazan maar ook naar 'foute' films zoals *Rocky 3* (1982) van Sylvester Stallone en *Plan 9 from Outer Space* (1959) van Ed Wood, in veel ranglijsten de slechtste productie ooit. David voorziet elke film van deskundig commentaar en Jesse raakt meer en meer geïnteresseerd in films. Hun relatie wordt steeds beter en stil aan ontdekt David wat Jesse bezighoudt.

De *Filmclub* is een kruisbestuiving tussen autobiografische gegevens en een rijkdom aan filmkennis. Vooral dit laatste komt schitterend uit de verf. Gilmour schrijft heel bevoelen en met oog voor detail over meer dan honderd films. Als lezer bekruipt je de behoefte om alle filmklassiekers te gaan kijken.

■ Wouter Smeets

Het zit u als onderwijsminister niet mee. Vorig jaar waren het nog scholieren die ten strijde trokken tegen de 1040-uren norm. Deze week protesteren er in Den Haag studenten die allesbehalve blij zijn met uw plan om vanaf 2011 de harde knip in te voeren. De hedendaagse student kan probleemloos doorstromen in een aansluitende master als de volledige bacheloropleiding nog niet is afgerond. Daar wilt u verandering in brengen: het bachelordiploma wordt een verplicht entreebewijs voor de master. Pechvogels die punten tekort komen veroordeelt u dus tot een periode van wachten. Oproer in studentenland. Niemand wil gedwongen worden te wachten! De harde knip gaat ten

koste van extracurriculaire activiteiten! Er zijn al genoeg andere studieversnelende maatregelen zoals het bindend studieadvies!

Mijn mailbox is de laatste weken overspoeld met doorstuurmails om de petitie op www.geenhardeknip.nl te tekenen, lid te worden van de 'anti harde knip hyves' of mee te doen aan allerlei protestacties.

Maar dat heb ik allemaal niet gedaan, meneer Plasterk. Ik ben namelijk voor de harde knip, al klinkt dat uit mijn mond misschien wat vreemd.

Dat zal ik uitleggen. Voor mij is de zachte knip juist een uitkomst want met één ontbrekend bachelorvak kan ik in februari aan een doorstroommaster beginnen. Tot de zomer was dit ook mijn plan, maar eigenlijk was ik niet gelukkig met dit vooruitzicht. Ik twijfelde enorm of ik een master aan de UM wilde volgen. Ik ben me toen breder gaan oriënteren en zodoende stuitte ik op een fan-tas-tische master aan de Universiteit van Amsterdam. Ik moest kiezen: direct doorstromen aan de UM of een half jaar wachten tot ik aan de UvA kan beginnen?

Wat wil ik hiermee zeggen? Een bewuste keuze is beter dan een voor de hand liggende. Er zijn veel studenten die niet bewust genoeg voor een masteropleiding kiezen maar – aangemoedigd door de zachte knip – doorstromen. Dit is het belangrijkste argument de harde knip wel in te voeren. Een moment van bezinning is geen overbodige luxe wanneer het om belangrijke toekomstkeuzes gaat. Op dit punt, waarde minister, ben ik het met u eens. Daarbij: wie toch moet wachten kan van de nood een deugd maken.

Ik ga de komende maanden vullen met keuzevakken en een stage. Dan hard werken en vervolgens lekker lang op vakantie. Ik zal moeten verhuizen. En als ik daarna tijd over heb wil ik ook nog wel de wereld rond zeilen. Ik ga me geen seconde vervelen in 2009.

Ik wens u een gelukkig en protestloos nieuw jaar toe.

Myrte

3 hoog

Goede voornemens door Ype Driessen

Ben

Stefanie

Willem

Marjane

FRIETJES MET PINDASAUS

16

"Typisch", zucht Wouter, "het zijn weer allemaal vrouwtjes". Er hebben zich ondertussen al een tiental meisjes aangemeld voor de auditie. "Goh, dat zal Nina wel leuk vinden", bitst Naomi tegen Emma. De anderen hebben het gelukkig niet gehoord. "Scheisse, Ze hebben nochtans echt jongens nodig voor dit stuk", weet Nina. "Stijn, misschien kan jij meedoen? Wie niet waagt, die niet wint. "Stijn vouwt vlug zijn armen over elkaar. Even lijkt hij op een boze brilmurf. "Ik hou niet van toneel. In de zaal zitten, oké. Maar op het podium? Nee, dank u!" Er verschijnt een geniepig lachje om Naomi's mond. Wanneer Wouter even met de regisseur praat, vleit Naomi zich als een sluwe kat naast Stijn. Haar bloesje heeft voor de gelegenheid weer een extra diep decolleté. "En als ik het jou nu eens heel lief vraag? Ik ben zeker dat je grand talent hebt." Ze benadrukt 'grand' op een samenzweerderige toon. De arme jongen wordt vuurrood. "Wel, ik weet niet, ik... Waar moet ik me dan aanmelden?" Even later zitten ze met zijn vieren bij de andere kandidaten op de grond. Zoals verwacht is Stijn de enige jongen. Wouter steekt een duim op vanuit het publiek. "Hop hop hop, Stijn en zijn harem aan de top!" Stijn trekt bleekjes weg als hij de eerste opdracht hoort. "Als opwarmertje doen we een improvisatieoefening waarbij je de hele ruimte en je hele lichaam mag gebruiken", vertelt de regisseur. "Jullie lopen allemaal door elkaar en af en toe zeg ik woorden als 'broodrooster', 'vuilnisman', 'palmboom'. De bedoeling is dat jullie op dat moment allemaal zoals dat voorwerp of die persoon blijven stilstaan. Als ik 'stop' zeg, mogen jullie weer gewoon bewegen. Eenvoudig toch?" Stijn staat op het punt om te protesteren, maar hij botst op een kattige blik van Naomi. Stijns pogingen zijn ronduit hulpeloos. Bij 'golf' springt hij voorzichtig als een stijve hark op en neer, bij 'ballerina' verschuift hij zich achter de wijde jurk van Nina en bij 'prostituee' blijft hij verstijfd staan terwijl zijn ogen om hulp smekend de zaal in kijken. Naomi geniet duidelijk, zowel van de opdrachten als van Stijns wanhoop. Ze imiteren net een 'opgeblazen zee-egel' als de deur openzwaait. Een jongen botst bijna

tegen Emma, die hem geschrokken met opgeblazen wangen en haar achterwerk in de lucht aanstaart. "Sorry dat ik te laat ben, maar mijn agenda was vandaag goed vol gepland. Ik weet niet met welke standjes jullie bezig zijn, maar kan ik er nog bij wippen?" Het gezicht van de regisseur fleurde helemaal op. "Christian Heims! Al terug van Peking Express? Natuurlijk ben je meer dan welkom! We doen de frozen images-oefening, die ken je natuurlijk wel." Christian grijnst. "O ja, die ken ik. Die doe ik ook soms als opwarming als ik theaterworkshops geef." Arrogante zak, denkt Emma. Ze is weer gewoon rechttop gaan staan en wrijft over haar gloeiende wangen. "Meisjes, stil blijven staan alsjeblieft, we zijn nog altijd zee-egels!" Emma zou hen de ogen willen uitkrabben, Christian én die rotregisseur. "En wat voor zee-egels!" smaalt Christian met een knipoog naar Emma. Emma voelt dat de haartjes op haar armen recht overeind gaan staan. Stekels van een echte zee-egel. Christian mengt zich in de groep, tot grote opwindning van de andere meisjes. Emma hoort de voorwerpen niet meer. Ze beweegt op automatische piloot. De rol kan haar gestolen worden. Ze wil gewoon zo vlug mogelijk weg, uit de buurt van Christian. Toch kan ze het niet laten om af en toe naar hem te kijken. Ze wil het niet voor zichzelf toegeven, maar zijn imitatie van een 'loopse sprinkhaan' is wel erg geslaagd. Stijn heeft het ondertussen opgegeven.

"Voor de volgende opdracht gaan we in koppels werken. De meesten van jullie hebben wel eens een verleidingsscène gespeeld, vermoed ik. Of het nu in het echt of op het podium was. Nu mogen jullie laten zien wat je kunt. Ik zal de koppels willekeurig indelen. Gaan jullie twee samen?" Nina neemt Naomi al enthousiast bij de hand. "Christian, wil jij met dat meisje voor-aan?" Het duurt even voor het tot Emma doordringt dat zij dat meisje is.

Eva de Vlaeminck

Wordt vervolgd

Aflevering gemist? Zie www.observant.unimaas.nl, onder 'vaste rubrieken'